

Strategie rozvoje cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko

Ivana Dekarová

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Ivana Dekařová**
Osobní číslo: **M100009**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Strategie rozvoje cestovního ruchu
v mikroregionu Strážnicko**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte hlavní teoretické pojmy vztahující se k cestovnímu ruchu.
- Zpracujte základní teoretické poznatky o problematice strategického plánování v mikroregionech.

II. Praktická část

- Provedte analýzu základních předpokladů cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko.
- Vytvořte SWOT analýzu předpokladů cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko.
- Navrhněte strategii rozvoje cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- DÖMEOVÁ, Ludmila et al. Venkovský cestovní ruch v České republice. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2012, 111 s. ISBN 978-80-213-2264-6.
- FRANKE, Antonín a kol. Zmírňování regionálních disparit prostřednictvím rozvoje cestovního ruchu. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 301 s. ISBN 978-80-7357-718-6.
- PÁSKOVÁ, Martina. Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu. 2. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009, 298 s. ISBN 978-80-7435-006-1.
- VYSTOUPIL, Jiří a kol. Geografie cestovního ruchu České republiky. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 315 s. ISBN 978-80-7380-340-7.
- WOKOUN, René et al. Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. 1. vyd. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
- LEIGH, Nancey Green a Edward James BLAKELY. Planning local economic development: theory and practice. 5 vyd. Los Angeles: SAGE, 2013, 456 s. ISBN 978-1-4522-4259-0.

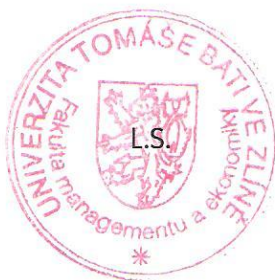
Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Jiří Novosák, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **17. února 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2014**

Ve Zlíně dne 17. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 15. 5. 2014

Jana Dekardová

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá tématem strategického plánování v mikroregionech s konkrétním zaměřením na cestovní ruch a jeho problematiku. Je přímo zaměřena na mikroregion Strážnicko a řeší možnosti pro jeho budoucí rozvoj. První část práce je zaměřena teoreticky, vysvětluje tematiku strategického plánování, výklad obecných pojmů cestovního ruchu, jeho rozdělení, význam a předpoklady jeho rozvoje. Druhá část se prakticky věnuje stávajícímu stavu a identifikuje lokální rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko. Tyto poznatky jsou následně shrnuty do SWOT analýzy a v závěru je uveden návrh ke zlepšení situace cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko pomocí katalogu projektů.

Klíčová slova: Cestovní ruch, rozvoj cestovního ruchu, předpoklady cestovního ruchu, strategie a plánování cestovního ruchu v mikroregionech, mikroregion Strážnicko, SWOT analýza, projekty.

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the theme of strategic planning in the microregions with a particular focus on tourism and its issues. Thesis is primarily focused on the microregion Strážnicko and deals with possibilities for its future development. The first part is theoretical and it explains essence of strategic planning, interpretation of general terms of tourism, concepts of tourism followed by distribution, importance and conditions of tourism development. The second part is devoted to the current conditions and also identifies local tourism development in the microregion Strážnicko. These findings are summarized in the SWOT analysis. At the end of thesis are given proposals and catalogue of projects to improve the situation of tourism in the microregion Strážnicko.

Keywords: Tourist industry, development of tourism, preconditions for tourism, strategy and planning of tourism in micro-regions, the micro-region Strážnicko, SWOT analysis, projects.

Poděkování

Děkuji především vedoucímu mé bakalářské práce, panu Mgr. Jiřímu Novosákovi, Ph.D., za cenné rady a připomínky a za poskytnutí odborného vedení a konzultací při vytváření této bakalářské práce. Také děkuji mé rodině a blízkým za podporu v průběhu celého studia a jejich láskyplného vedení na mé životní cestě.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VÝZNAM STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ V MIKROREGIONECH	12
1.1 DEFINICE STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ	12
1.2 VÝVOJ STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ	13
1.3 SITUACE V ČR.....	13
1.4 DŮVODY STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ.....	16
1.5 PODSTATA PRINCIPU STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE ÚZEMÍ	17
2 CESTOVNÍ RUCH	21
2.1 TYPOLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU	22
2.2 POZITIVNÍ A NEGATIVNÍ DOPADY CESTOVNÍHO RUCHU	26
2.2.1 Pozitiva cestovního ruchu	26
2.2.2 Negativa cestovního ruchu	28
3 PŘEDPOKLADY ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU	29
3.1 LOKALIZAČNÍ PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU.....	29
3.2 SELEKTIVNÍ PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU.....	30
3.3 REALIZAČNÍ PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU	31
3.4 RAJONIZACE ČESKÉ REPUBLIKY	32
4 NÁSTROJE ROZVOJE	35
4.1 KONCEPČNÍ NÁSTROJE.....	36
4.2 FINANČNÍ NÁSTROJE.....	37
4.3 INSTITUCIONÁLNÍ NÁSTROJE.....	39
II PRAKTICKÁ ČÁST	41
5 MIKROREGION STRÁŽNICKO	42
6 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY A JEJICH PŘEDPOKLADY PRO REKREACI A CESTOVNÍ RUCH	46
6.1 RELIÉF.....	46
6.2 HYDROLOGICKÉ POMĚRY	46
6.3 KLIMA	47
6.4 FAUNA.....	47
6.5 FLORA	48
7 KULTURNÍ A HISTORICKÉ PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU	49

7.1	SUDOMĚŘICE	49
7.2	STRÁŽNICE	49
7.3	PETROV	51
7.4	KNĚŽDUB	52
7.5	TASOV	52
7.6	KULTURA V REGIONU	53
8	REALIZAČNÍ PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU	56
8.1	DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	56
8.1.1	Silniční doprava	56
8.1.2	Železniční doprava	57
8.1.3	Cyklistická doprava	57
8.1.4	Lodní doprava	57
8.2	UBYTOVACÍ A STRAVOVACÍ ZAŘÍZENÍ	58
8.3	STRAVOVACÍ ZAŘÍZENÍ	59
8.4	INFORMAČNÍ CENTRA, CESTOVNÍ KANCELÁŘE A DOPLŇKOVÉ SLUŽBY	60
9	SWOT ANALÝZA	61
9.1	PŘÍRODNÍ PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU	61
9.2	KULTURNĚ HISTORICKÉ A SPOLEČENSKÉ PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU	62
9.3	REALIZAČNÍ PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU	63
10	STRATEGIE ROZVOJE V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU	64
10.1	STANOVENÍ NOVÝCH STRATEGICKÝCH PRIORIT A CÍLŮ	64
10.2	STANOVENÍ OPATŘENÍ A AKTIVIT STRATEGIE	65
11	KATALOG PROJEKTŮ	68
11.1	LÁZEŇSKÝ AREÁL PETROV	68
11.2	SPORTOVNĚ – RELAXAČNÍ AREÁL BALNEO PETROV	70
11.3	PŘÍSTAVIŠTĚ PETROV – BAŤŮV KANÁL	71
11.4	BALÍČEK „HISTORIE STRÁŽNICKA“	72
11.5	AREÁL VINNÝCH SKLEPŮ PLŽE	73
	ZÁVĚR	74
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	76
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	81
	SEZNAM OBRÁZKŮ	83
	SEZNAM TABULEK	84

ÚVOD

Jak již napovídá název, hlavním cílem mé bakalářské práce je vypracovat strategii rozvoje cestovního ruchu v mikroregionu Strážnicko. Tento mikroregion vznikl z důvodů spolupráce mezi obcemi, které jsou velmi úzce provázané kulturou, obyvateli, ale i svými problémy a záměry. Společně mohou dosáhnout velkých cílů, které by sami o sobě nezvládly a to ani v rámci finanční oblasti. Otvírá se tak cesta možností čerpat z různých programů a fondů. A k tomu dopomáhá dokument - strategie, který by přispěl k rozvoji území, ke kterému mám velmi blízko. Toto téma jsem si vybrala hlavně proto, že jsem se v tomto kraji narodila a vyrůstala jsem celý život v obci Petrov, která je součástí tohoto mikroregionu. Ráda bych byla součástí vývoje tohoto poměrně malého mikroregionu a přispěla k jeho kvalitnímu rozvoji. Jako motivací mi bylo i to, že tento rok je přelomový. Bývalé strategické období můžeme pouze vyhodnocovat a na nové období 2014-2020 strategie mikroregionu teprve vzniká.

Na oblast cestovního ruchu jsem se zaměřila hlavně z důvodů osobních – sama v mikroregionu v cestovním ruchu pracuji a myslím si, že je velmi podceňován. V oblasti s vysokým potenciálem, kde se snoubí panenská příroda s původními tradicemi, dobrým vínem a srdečnou povahou místních.

K naplnění cílů mé bakalářské práce předchází a také pomáhá, první část, kde se zabývám teorií cestovního ruchu, tématem rozvoje a samozřejmě strategického plánování.

Druhá, praktická část, začíná socioekonomickou analýzou mikroregionu Strážnicko, zaměřenou pro potřeby cestovního ruchu. Zaměřuji se na především na přírodní, realizační a kulturně-historické předpoklady cestovního ruchu. Díky analýze je možné přesně posoudit současný stav území a určit základní slabé a silné stránky, stejně jako příležitosti a hrozby. To vše v tzv. SWOT analýze, jedné z analytických metod. Pomocí výsledků SWOT analýzy pak vytvářím poslední část mé bakalářské práce, návrhovou strategii s katalogem mých projektů. Ty stanovuji s ohledem na všechny priority rozvoje mikroregionu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VÝZNAM STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ V MIKROREGIONECH

Dnešní svět je plný změn a nejistot. Tomu se nevyhnou ani obce, města, kraje či celý veřejný a neziskový sektor. Stále se měnící podmínky jsou velkou výzvou pro strategické řízení, už nejde jen o sestavení plánu a sledování jeho plnění, ale o způsob myšlení, kdy je všechno zacíleno na dohodnuté priority a to každém okamžiku. Strategické plánování mikroregionů, obcí a dalších územních jednotek, je určitou modifikací strategického plánování podniku. Není ze zákona povinné, nicméně je důležité hospodařit účelně a efektivně. A obsáhnout všechny finanční mezery v mikroregionu, v době krátících se financí, opravdu není snadné. Vždyť kdo z nás dělá správné věci vždycky správně? (Fotr, 2012; Leigh, 2013)

1.1 Definice strategického plánování

Strategické plánování je činností, která spojuje mnohé obory. Zdůrazňuje zejména dlouhodobý charakter a hledání široké shody mezi aktéry. Je to proces, který posuzuje současnou situaci a možný vývoj, za účelem návrhu vize a časově ohraničeného souboru cílů (na něž navazují aktivity a projekty), indikátorů pro měření cílů, finančních rámců (odpovídajícím reálným možnostem) a pravidel pro zavedení strategického plánu do běžného chodu. Strategický plán povětšinou obsahuje dvě klíčové oblasti – analytickou a návrhovou - a dvě doplňující – realizační a hodnotící. Z hlediska přístupu k tvorbě strategického plánu a zapojení občanů a dalších zainteresovaných stran existují tyto základní přístupy k jeho tvorbě:

- expertní přístup – zpracování se ujímá skupina kvalifikovaných odborníků, kteří obvykle k dané oblasti nemají žádný vztah. Někdy je též označován jako přístup „shora dolů“ – podle toku zpracování od vedení dolů
- komunitní přístup – plán je zpracováván s výrazným zapojením zaměstnanců, občanů/zákazníků a dalších zainteresovaných stran, bývá též označován jako přístup „zdola nahoru“
- kombinace obou přístupů – běžný způsob v dnešní době (Půček a kol., 2012)

S definicí souvisí i problém nejednotné terminologie, kdy v praxi existuje celá řada označení dokumentů, jako strategický plán, strategie rozvoje, program rozvoje, tematický koncepční dokument apod. Ve všech případech mají dokumenty charakter „programu rozvoje“ a nezáleží, jak jsou nazvány. Je výstupem strategického plánování, byť se jmenuje různě. Detailněji to řeším dál v mé bakalářské práci, v kapitole 6 – Nástroje rozvoje.

1.2 Vývoj strategického plánování

Slova jako plán či strategie byly známé již po staletí v době dobývání a válek. Samotné strategické plánování se objevilo poprvé za druhé světové války v USA. Až na konci 20. století se přesunulo také do oblasti rozvoje území, přímo do Evropy až v 90. letech. Významným mezníkem pro jeho rozvoj je globalizace. Díky technologickým změnám, otevřeně demokratickým zemím a poměrně liberálnímu prostředí, je velmi obtížné ovlivňovat ekonomiku centrálně. Důsledkem je zvýšení významu u nižších úrovní, zejména obcí a měst. Na významově podobné obce pak nahlíží jako na konkurenci a v této situaci jim významně pomáhá právě strategické plánování. (Vystoupil, 2011)

Strategické plánování konkrétního území by mělo brát v úvahu plány subjektů na totožné i vyšší úrovni, protože je důležitý soulad a součinnost v rozvojových oblastech. Je vyloučeno, aby proti sobě stály dva neslučitelné směry rozvoje. (Bínek a kol., 2011, s. 38) Po vstupu České republiky do Evropské unie, jsme přijaly i její některé strategické plány. V hierarchii si pak stojí na prvním místě jako nadnárodní. Dále jsou národní, na krajské úrovni, na úrovni mikroregionů a nakonec na úrovni obcí.

1.3 Situace v ČR

Tak jako strategické plánování ani regionální politika a regionální rozvoj nemají v české republice příliš rozsáhlou historii. Začala se prosazovat na počátku 90. let, ovšem významný rozmach zaznamenala vstupem České republiky do EU v roce 2004 v souvislosti se strukturálními fondy. Níže je uvedena struktura prostorových úrovní strategického plánování od všeobecné regionální politiky, po nejnižší území mikroregionu, kterým se zabývá moje bakalářská práce.

Regionální politika

Regionální politika představuje konkrétní projev úsilí společnosti o snížení (změnu) velikosti regionálních rozdílů. (Wokoun a kol., 2008) Regionální politika jako „součást státní politiky, ovlivňující rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Zahrnuje opatření napomáhající jak růstu stupně ekonomické aktivity v území, kde je vysoká nezaměstnanost a malé naděje na přirozený ekonomický růst, tak na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit v územích s nadměrným růstem“. (Goodall, 1987)

Regionalistika

Používá se jako synonymum regionální vědy a je chápána jako rámcový a souhrnný obor, zabývající se studiem prostorových jevů, procesů a vztahů. (Wokoun a kol., 2008, s. 113)

Jejími jak tradičním tak současně moderním úkolem je analýza a hodnocení regionů.

Regionalizace

Regionalizací nazýváme proces vymezování regionů. Dochází k rozčleňování území státu do menších územních celků nebo naopak k seskupování základních prostorových jednotek (např. vytváření mikroregionů jako forem spolupráce obcí). (Wokoun a kol., 2008, s. 116)

Region

Region je územní celek, který je pomocí jednoho či více znaků (kritérií) vyčlenitelný z širšího území. Obvykle je pomocí těchto znaků vymezován pro konkrétní účel, nebo mu v uspořádání území přísluší konkrétní funkce. Lze je charakterizovat dle různých hledisek jako geografické, funkční, účelové, podle zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje či podle regionální politiky Evropské unie dělíme na NUTS (nomenklatury územních statistických jednotek) a Euroregiony (přeshraniční spolupráce). (Metodická podpora regionálního rozvoje, 2014a; Foret, 2001)

Pro účely mé práce bychom si zde mohli prakticky na mikroregionu Strážnicko ukázat možné členění a rozlišování regionů jako takových.

Strážnicko můžeme zařadit do vyšší územní jednotky, čímž je region (kraj) Jihomoravský kraj – tedy do NUTS III (kraje) Jihomoravského kraj, dále jen JMK a LAU 1 (okresy) okresu Hodonín, dle pravidel Evropské Unie. Dle účelu je JMK administrativním regionem umělým, jehož hranice stvořil člověk pro potřeby výkonu státní správy. Podle stejnorodosti propojení jednotek a funkčními vazbami, řadíme JMK do regionů heterogenních. Okres Hodonín je pak stagnujícím regionem, v němž z ekonomického hlediska nedochází k žádným výraznějším změnám a podle zákona č.248/200 Sb., patří mezi venkovské, s nízkou hustotou zalidnění, klesajícím počtem obyvatel a vyšším procentem zaměstnanosti v zemědělství.

Mikroregion

Jako mikroregion chápeme především dobrovolný svazek obcí, které vznikají pro územně ucelenou oblast vymezenou přírodními, technickými nebo historickými hranicemi nebo i

pojícími prvky. V obecné formě se jedná o spádové území, které využívá principu soudržnosti, kde více obcí propojí své zájmy a záměry jednotlivých akcí a aktivit a společně usilujících o ekonomický, kulturní a sociální rozvoj. V České republice lze mikroregionální úroveň definovat různým způsobem. Mikroregion je tedy právnickou osobou ustanovenou v souladu s § 49 až 53 zákona č.128/2000 Sb., o obcích. (Labounková, 2009)

Úloha mikroregionů

Je koncepční a výkonná činnost samosprávných orgánů obcí v oblasti místního rozvoje, jejich iniciační činnost v oblasti řešení mikroregionálních problémů a definování mikroregionálních programů a aktivit a jejich účast na realizaci regionálních programů. Pro identifikaci potřeb, určení směrů rozvoje, rozvojových aktivit a strategické rozhodování zpracovávají mikroregiony rozvojové strategie. (Labounková, 2009, s. 7)

Mikroregiony jsou zakládány především menšími obcemi do 5000 obyvatel a to z důvodů, z nichž zmíním ty nejzásadnější. Hlavním je, že takto vychází z historických souvislostí České republiky, která je rozdělena na velký počet malých obcí. Dále může svazek obcí realizovat větší a náročnější projekty, jenž by samotná obec nezvládla. V poslední řadě je to také zaměření na cestovní ruch, které u menších obcí v minulosti prakticky neexistovalo.

Dobrovolný svazek obcí

Svazek obcí je sdružení obcí formou dobrovolných svazků. Je právnickou osobou vznikající na základě smlouvy. Tato smlouva obsahuje přílohy jako stanovy, které obsahují obligatorní záležitosti stanovené zákonem o obcích. Svazek pak hospodaří s majetkem, který ze svého vlastního majetku vložily do svazku členské obce a s majetkem, který získal vlastní činností. Svazek obcí má i své orgány a zdroje příjmů. Na základě přezkoumání příslušným úřadem či auditorem vykazují hospodaření za uplynulý kalendářní rok.

Mikroregiony vznikají nejčastěji jako seskupení obcí kolem přirozeného centra, jde obecně o jakási spádová území. Můžeme sem řadit také Strážnicko, který má jako větší spádové centrum město Strážnici, ležící téměř v jeho centru má i statut města. Opakem může být vznik mikroregionů spojením stejně velkých či významných obcí. (Mikroregiony a místní akční skupiny, 2008)

O strategickém plánování ve sféře rozvoje území se hovoří teprve několik desítek let. V české legislativě je zmíněn strategický plán pouze okrajově. Mezi nejdůležitější zákony v oblasti strategického plánování patří:

➤ zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon uvádí, že obec je veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem, která se stará o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů. Obec či město je spravováno zastupitelstvem, kterému je vyhrazeno schvalovat program rozvoje obce. (Česko, 2000a)

➤ zákon č. 129/2000 Sb., o krajích

Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů v rozsahu samostatné působnosti. Ústředním orgánem je zastupitelstvo, které má pravomoc koordinovat rozvoj územního obvodu, schvalovat programy rozvoje územního obvodu kraje podle zvláštních zákonů, zajišťovat jejich realizaci a kontrolovat jejich plnění. (Česko, 2002b)

➤ zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

Ze zákona o podpoře regionálního rozvoje vyplývá spolupráce Ministerstva pro místní rozvoj a krajů v otázce vymezení regionů a jejich podpory s ohledem na vyvážený rozvoj státu. Kraje tedy mají zákonnou povinnost zpracovat program rozvoje. V loňském roce skončilo programové období 2007 – 2013 a pro všechny kraje tedy vešly v platnost rozvojové programy pro období 2014 – 2020. (Česko, 2000c)

1.4 Důvody strategického plánování

Mimo již zmiňovaných důvodů, jako snížení konkurence mezi podobnými obcemi, krátkých se financí, výhod správně rozhodnout ve správný okamžik a mít cosi naplánováno dopředu, zde krátce uvádím i další informace o tom, proč strategicky plánovat. Základním důvodem je možnost efektivním způsobem řešit sociálně – ekonomický rozvoj území. Snahou je vždy vyvolat změnu, mobilizovat místní aktéry a pomoci jim v aktivitě vedoucí k rozvoji území. V neposlední řadě plánování také přináší nové nápady, impulsy a zdroje. (Mikroregiony a místní akční skupiny, 2008)

Drtivá většina mikroregionů a místních akčních skupin (dále jen MAS) má zpracovanou rozvojovou strategii s dlouhodobými záměry, prioritami, opatřeními a někdy i konkrétními rozvojovými projekty. Téměř polovina všech subjektů má zpracovanou strategii ve střed-

nědobém horizontu (3 – 7 let), což koresponduje s programovacím obdobím EU pro čerpání strukturálních fondů 2014 – 2020. Dominantní postavení mezi zpracovateli strategických plánů mají externí poradenské firmy (45 procent všech odpovědí), pouze v osmnácti případech (deset mikroregionů a osm MAS) bylo uvedeno zpracování vlastními silami. (Mikroregiony a místní akční skupiny, 2008)

Obecně převažují u zkoumaných strategických plánů formulace se zaměřením na „tvrdé“ investiční záměry typu rekonstrukce, budování vodovodních sítí či kanalizací, méně je „měkkých“ neinvestičních opatření. Častou odpovědí je oblast cestovního ruchu, kterou lze vnímat jako potencionálně nejsnazší možnost domluvy a širší spolupráce členů mikroregionů a MAS. (Mikroregiony a místní akční skupiny, 2008)

1.5 Podstata principu strategického plánování rozvoje území

Ačkoliv lze strategické plánování provést různými způsoby a členění procesu jsou často různorodé, spousta autorů se shoduje a v obecné rovině se strategický plán skládá ze čtyř základních fází. Jsou to:

- analytická část – analýza řešeného území, zhodnocení situace
- návrhová část – formuluje konkrétní kroky vedoucí k naplnění cílů
- implementační část – konkrétní projekty realizuje
- hodnotící část – zpětná vazba všech fází

Toto dělení je přímo členění strategického plánu, před jehož tvorbou samozřejmě předchází přípravná fáze. Některými je považována za kritický bod celého procesu. Podstatou je vytvořit skupinu, která je významným subjektem pro tvorbu strategického plánu. Je potřeba určit hlavní parametry dokumentu jako je obsah výsledného dokumentu, návrhové období, jak bude probíhat sběr informací atd. Určí se způsob zapojení jednotlivých subjektů obce a komunikace s nimi, a vytvoří se veřejno-soukromé partnerství. Poslední činností v přípravné fázi je vytvoření časového harmonogramu tvorby programu. (Sazovský, 2009)

Podstatou strategického plánování je neustále vzájemné ovlivňování jednotlivých fází strategického plánování a proto si je v následujících řádcích objasníme. Po přípravách práce začínají analytickou částí.

1. Analytická část - zhodnocení situace

Podstatou této fáze je získat informace o řešeném území. Snažíme se spojit nejen současný stav, ale i vývojové trendy a perspektivy. Vždy se snažíme získat pouze důležité informace, vhodné pro další využití. V návaznosti na tuto činnost se stanoví hlavní problémy, pozitivní rozvojové aspekty, kterých lze využít, a také vnější vlivy, na které je nutno reagovat. Součástí je porovnávání s jednotkami na stejné a vyšší úrovni. (Sazovský, 2009; Metodika tvorby programu rozvoje obce, 2014b, s. 6; Binek a kol, 2011)

Pro potřeby rozvoje z hlediska cestovního ruchu se v rámci charakteristiky nejprve hodnotí geografická situace (poloha), historické souvislosti, dále demografická a sociální situace, tedy vývoj počtu obyvatel, věková struktura apod. Podstatné je zhodnocení dopravní infrastruktury a obslužnosti, služeb jako pohostinství, ubytování či informační centra. Také se hodnotí kulturní vyžití a sport a tělovýchova. V oblasti životního prostředí je analyzována kvalita ovzduší a vod, ochrana životního prostředí a odpadové hospodářství. (Metodika tvorby programu rozvoje obce, 2014b, s. 10-11))

Na závěr analýzy území jsou stanovena východiska pro návrhovou část. Součástí je problémová analýza, s jejíž pomocí se stanoví komplexní závěry. Těmi jsou z hlediska významnosti pozitivní a negativní faktory rozvoje, problémy obce a jejich příčiny a další zásadní skutečnosti pro formulaci návrhové části. V rozšířené verzi může tato část obsahovat SWOT analýza, která v sobě zahrnuje vnitřní a vnější analýzu. Podstatou vnitřní analýzy je uvědomění si silných a slabých stránek řešeného území. Naopak vnější analýza se snaží najít příležitosti a hrozby. Dále lze připojit vyhodnocení předchozího programu rozvoje obce, což je důležitou zpětnou vazbou v otázce úspěšnosti činností a potenciálního pokračování. Výstupem je soupis hlavních problémů řešeného území, který vstupuje do návrhové fáze strategického plánování. (Metodika tvorby programu rozvoje obce, 2014b, s. 12-13; Sazovský, 2009)

2. Návrhová část - určení celkové představy o rozvoji a způsobů realizace

V této fázi hledáme odpovědi na otázku, jaké problémy se budou řešit a jaké nástroje na to budou použity. Obnáší i otázky o financování, zodpovědnosti a návaznosti činností z časového i věcného hlediska. Můžeme mluvit o sestavení vizí, cílů, strategií a nástrojů

řešení. Vize je souhrn úkolů, drobných cílů, které pomáhají plnit danou vizi. Odpovídá na otázku, jaké bude území v období 10-20 let měnit, zlepšovat a jak by mělo vypadat.

Cíle jsou samy o sobě popisem žádoucího budoucího stavu na období 4 – 7 let. Základem konkrétních cílů je stanovení priorit podle jednotlivých témat. V tomto případě by měl fungovat soulad s dokumenty podobných subjektů na stejné a vyšší úrovni, a také je potřeba brát v úvahu dispozice území. Při konkretizaci dlouhodobých cílů dochází k dělení na dílčí střednědobé či krátkodobé cíle včetně postupu, jak jich dosáhnout. Ke každému cíli jsou připojeny hodnotící ukazatele doplněné o výchozí a žádoucí hodnoty, aby bylo možné posoudit míru naplnění realizace, stanovení cílů a jejich závaznost. (Sazovský, 2009; Metodika tvorby programu rozvoje obce, 2014b, s. 13-15; Binek a kol, 2011, s. 37-38)

3. Implementační část – realizace úkolů

Dokázat nápad přenést do skutečnosti, zrealizovat jej, to je podstatou celého procesu strategického plánování, jeho smyslem. Obnáší dva úkony. Prvním je příprava dokumentů, které naplánují, jak budeme realizovat. Druhá fáze už je akce – realizace samotná.

„Realizace rozvojových činností probíhá podle vypracovaného plánu. Naplánované kroky jsou východiskem – v případě nových skutečností či změn ve zdrojích jsou prováděny průběžné úpravy plánu, tak aby zůstal provázaným a reálným dokumentem.“ (Binek a kol, 2011, s. 39)

4. Monitorovací a hodnotící část - zhodnocení realizace a zpětná vazba

V poslední fázi dochází ke kontrole plnění strategického plánu, v rámci monitorovací funkce je kontrolován soulad mezi opatřeními a realitou. Zároveň zjišťuje míru dopadu plánu na dané území. Nejdůležitější je vyhodnocování efektivnosti strategie a rozlišení na úspěch a selhání při realizaci. Pokud dojde k selhání, pak selhalo celé strategické plánování. (Sazovský, 2009; Binek a kol, 2011, s. 39)

Existují také různé typy hodnocení, kterými jsou:

- Ex ante – předběžné hodnocení – používá se při rozhodování o poskytnutí podpory projektu nebo při schvalování dokumentu, kdy toto vyhodnocení probíhá ještě před samotnou realizací projektu (dokumentu). (Binek a kol., 2011, s. 109)

- Interim – průběžné monitorování – jedná se o pravidelný monitoring a hodnocení probíhajících neukončených činností. Výstupem je monitorovací zpráva, která uvádí, zda jsou stanovené cíle naplňovány. (Binek a kol., 2011, s. 109)
- Ex post – závěrečné hodnocení – po skončení veškerých činností se vytvoří hodnocení, zda realizace přispěla ke stanoveným cílům a zda došlo k požadovanému pokroku. (Binek a kol., 2011, s. 109)

Důležité je si uvědomit, že strategické plánování je cyklem pravidelně se opakujících fází, to znamená, že fáze monitorování a vyhodnocení není definitivně poslední fází, neboť bude nápomocná v první fázi tvorby nového rozvojového dokumentu na nové období. (Metodika tvorby programu rozvoje obce, 2014b)

2 CESTOVNÍ RUCH

V dnešní době zřejmě kolem sebe nenajdete člověka, kterému by pojem cestovní ruch nic neříkal. Pro některé je to odborně řečeno uspokojování potřeb. Potřeby. Základní věci, pocity a možnosti, které vyhledáváme, potřebujeme. Chceme je uspokojovat. A mezi spánek, potřebu jídla, dobrého pití či vzdělávání, máme i potřebu cestovat, poznávat, získávat nové zkušenosti. Někdo si to splní hezkou dovolenou u moře, pobytem na chatě či výletem za kulturními památkami. To vše je způsob realizace vlastních zájmů a zálib v rámci účasti na cestovním ruchu. Jako počátek rozšíření cestování, můžeme označit 17. a 18. století. Masově se však objevuje cestovní ruch až v 19. století s rozvojem vědy a techniky a také v návaznosti na změny společenské. Za počátek novodobého cestovního ruchu je považována první organizovaná výprava, kterou uspořádal Angličan Thomas Cook v roce 1841 na Světovou výstavu do Paříže. V české společnosti se cestovní ruch začal výrazně projevovat v období hospodářské konjunktury v roce 1937. Důvodem bylo především zvyšující se množství volného času a mohutný rozvoj dopravy. V dnešní době zasahuje cestovní ruch do mnoha oblastí činnosti společnosti. Definovat ho není snadné. Vždy záleží na tom, která oblast je pro nás při jeho sledování důležitá, kterou chceme zkoumat. (Marketing cestovního ruchu, 2007; Palatková, 2011)

Mezinárodně užívanou definicí je definice UNWTO. Aby se cestovní ruch dal statisticky pozorovat, bylo nutné ho vymezit. Právě z tohoto důvodu byla následující definice roku 1991 vytvořena. „*Cestovní ruch je činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času a služebních cest (osoba nesmí být odměňována ze zdrojů navštíveného místa).*“ (Didaktické metody pro výuku cestovního ruchu na základních středních školách, 2010)

Agentura cestovního ruchu CzechTourism¹ označila cestovní ruch jako jedno z největších a nejrychleji se rozvíjejících průmyslových odvětví světa. Cílem tohoto oboru je umožnit,

---

¹ Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism je státní příspěvkovou organizací Ministerstva pro místní rozvoj České republiky. Byla zřízena v roce 1993 a v rámci svého poslání koordinuje státní propagaci cestovního ruchu s aktivitami prováděnými podnikatelskými subjekty a rozvíjí střednědobou a aktuální strategii pro marketing produktů cestovního ruchu na domácím i zahraničním trhu. (CzechTourism, 2014)

organizovat a zpříjemnit občanům cestování, ať již rekreační či poznávací. Hlavním subjektem je v cestovním ruchu cestující občan. K uspokojení jeho přání a potřeb se postupně vytvořila celá široká škála profesí a profesionálních podnikatelských subjektů. Turistický průmysl tvoří široký komplex činností a podílí se na něm celá řada subjektů. Dle CzechTourism můžeme do tohoto průmyslu řadit zejména dopravu, turistická zařízení, poskytování stravování a ubytování, služby cestovních kanceláří, průvodcovské služby, turistický informační systém a další. (CzechTourism, 2014)

Pojem cestovní ruch aneb také turismus je odvozen od slova cestování, ale je zřejmé, že oba pojmy se liší. Jestliže pod pojmem cestování rozumíme cesty spojené s přechodným pobytem na jiném místě, tak je cestovní ruch pojem daleko širším. (Kotíková, 2013, s. 15) Turismus je také definován jako činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné prostředí, a to na dobu kratší, než je stanovena², přičemž hlavní účel cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě. Pro potřebu této práce je podstatné, že se jedná o změnu místa, dočasnost pobytu a nevýdělečnost této činnosti.

Cestovní ruch je složitý systém, ovlivňující regionální rozvoj a také určující obsah a formu řízení cestovního ruchu. Tento systém tvoří dva podsystémy a to subjekt a objekt včetně vzájemných vazeb. Subjektem je myšlen účastník, osoba, která cestuje po dobu delší než 24 hodin do jiné země, než je země trvalého pobytu. Může jí být stálý obyvatel, návštěvník či turista. Objekt je pak vše, co se může stát cílem změny místa pobytu účastníka cestovního ruchu. (CzechTourism, 2014; Toušek a kol., 2008)

2.1 Typologie cestovního ruchu

Mezi druhy a formami cestovního ruchu mohou být rozdíly, tak jako se liší řada definic cestovního ruchu dle zaměření a cítění autora. Druh cestovního ruchu je určen jevovým průběhem a způsobem jeho realizace kdežto forma cestovního ruchu je vymezena motivací návštěvníka. Jistě cítíme jakési přeryvy mezi tímto rozlišením, proto při vymezení druhů zdůrazňujeme určité hledisko, na jehož základě vytváříme jednotlivé druhy. (Zelenka, 2012)

---

² U mezinárodního turismu tato doba činí jeden rok, u domácího turismu šest měsíců.

Druhy cestovního ruchu

Podle způsobu zabezpečení cesty a pobytu

- **organizovaný** - znamená, že cesta a pobyt jsou obvykle zajišťovány zprostředkovatelskými subjekty (cestovní kanceláře či cestovní agentury) pro nás známé jako zájezd. Podle zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti turismu se zájezdem rozumí předem sestavená kombinace alespoň dvou z následujících služeb – doprava, ubytování, jiné služby. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **neorganizovaný** - je turismus, při kterém si účastník turismu zabezpečuje cestu a pobyt vlastními silami, což nevylučuje nákup jednotlivých služeb u poskytovatelského subjektu. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)

Podle formy úhrady nákladů

- **komerční (volný)** - turismus, kde jsou veškeré náklady hrazeny z disponibilního příjmu domácnosti účastníka turismu. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **sociální (vázaný)** - vázán na splnění určitých podmínek, za kterých jsou náklady zcela nebo jen částečně hrazeny jiným subjektem než je samotný účastník turismu. Můžeme sem zařadit komplexní či příspěvkovou lázeňskou péči, obecnou formu podpory apod. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)

Podle místa realizace

- **domácí** - turismus stálých obyvatel bez překročení „hranic“ vlastního státu. Opakem je zahraniční turismus, při kterém dochází k překročení hranic státu. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **výjezdový** - občan země překročí hranice svého státu a činí aktivity mimo území daného státu. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **příjezdový** - zahrnuje příjezdy ze zahraničí do sledované země a zahrnuje aktivity, které činí návštěvník na území daného státu. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **tranzitní** - zahraniční účastník projíždí přes území země, která není cílovou destinací. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **národní** - je veškerý turismus realizovaný na území dané země (příjezdový i domácí). (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)

- **mezinárodní** - je turismus, při kterém dochází k překročení hranice státu. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **světový** - je veškerý příjezdový a výjezdový turismus světa. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)

Podle délky pobytu

- **jednodenní** - je realizován v rámci 24 hodin, respektive bez přenocování v rámci cesty a pobytu. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **krátkodobý** - zahrnuje jedno až tři přenocování včetně. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **dlouhodobý** - zahrnuje 4 a více přenocování, avšak celková délka pobytu je omezena v rámci domácího turismu délkou 6 měsíců a v rámci mezinárodního turismu délkou 1 roku. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)

Podle věku účastníků

- **turismus dětí** - jsou organizované pobyty dětí do 15 let vždy pod dozorem odpovědných dospělých osob (ale bez rodičů) realizované v době školních výletů, škol v přírodě, letních táborů apod. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **turismus mládeže** - je označení pro cestování mladých lidí ve věku 16-24 let, kteří již cestují samostatně, avšak nemají ještě vlastní rodiny. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **turismus rodin s dětmi** - jsou cesty individuální v rámci rodiny, kdy se obsah a struktura služeb přizpůsobují dětem. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **turismus osob bez účasti dětí** - zaměřen na skupiny lidí, kteří cestují bez dětí z důvodů volného času i volných disponibilních prostředků. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)
- **turismus seniorů** - zahrnuje obyvatele v poproduktivním věku. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)

Formy cestovního ruchu

Také formy cestovního ruchu jdou rozlišit podle kritérií a to buď dle motivu osobního či obchodně profesního. V rámci analytické části zejména hodnotím motivy osobní jakožto **rekreační (relaxační) turismus**, kdy se lidé snaží především o fyzickou a psychickou regeneraci, která však neznamena pouze pasivní odpočinek. Specifickým podtypem je chata-

ření. Tento typ realizujeme v rekreačním prostředí (vody, lesy, louky), kterým mikroregion Strážnicko bezesporu je stejně tak jako je i bohatý na kulturní zážitky. Proto se v mé práci budu zajímat i o **kulturně-poznávací turismus**, který je zaměřený především na poznávání historie, tradic, zvyků či způsobů života a plní tak i výchovně-vzdělávací funkci. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)

Mezi další významné formy dle osobního motivu patří turismus **náboženský, vzdělávací, zdravotní či sportovní**, který by se také dal na Strážnicku realizovat, ovšem prozatím pouze v lehčích formách, jako pěší turistika, či sportovně založené pobyty v určitých místech. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)

Podle převažujícího motivu obchodně-profesního rozlišujeme **pracovní setkání, motivační pobyty, kongresy a konference či výstavy a uspořádané akce**. Z těchto bych se na Strážnicku zaměřila pouze na akce a výstavy, které mají společenský, kulturní a vzdělávací charakter a pro které jsou zde vhodné některé prostory a také motivační pobyty, které jsou nástrojem pro motivaci zaměstnanců či jako odměna. (Palátková, 2011; Kotíková, 2013)

Cestovní ruch se musí přizpůsobovat změnám posledních desetiletí, náročnějším požadavkům turistů, ale také jiných segmentů, do kterých se prolínají jeho dopady (oblast ekonomická, sociálně-kulturní či environmentální). Proto vznikají nové formy turismu dle motivace účastníků, z nichž zmiňuji dva, které by se mohli týkat i mikroregionu Strážnicko.

Gastronomický (kulinářský) cestovní ruch

Představuje takovou formu cestovního ruchu, u které je hlavním motivem gastronomie a kulinářské zážitky. Může se jednat o účast na specializovaných gastronomických akcích nebo o zážitky spojené s konzumací, přípravou a prezentací jídla, seznámení se s gastronomickými tradicemi v dané zemi. Hlavní aktivity jsou kurzy vaření, gastronomické akce a události, farmářské trhy, gastronomická muzea a provozy aj. Sem můžeme zařadit oblast vinařství, která je pro celý mikroregion typickým znakem a rozšířenou atraktivitou. (Kotíková, 2013)

Event turismus

Event turismus můžeme definovat jako systematické plánování a rozvoj faktorů budující image atraktivit a destinací. Tržní segment zahrnuje účastníky cestovního ruchu, kteří cestují, aby navštívili určitou událost, nebo kteří mohou být motivováni k návštěvě určité ob-

lasti. Mezi typické kulturní eventy patří festivaly a přehlídky, muzikály či koncerty. Mezi akce vycházející z tradic a místních zvyků řadíme festivaly, folklorní akce, historická představení a akce apod. Zde bych pouze dodala, že oblast Strážnicka je plně vhodná pro poznávání tradic, zvyků či pořádání folklorních akcí o čemž svědčí již zaběhnutá bohatá nabídka těchto atraktivit. (Kotíková, 2013)

2.2 Pozitivní a negativní dopady cestovního ruchu

Význam cestovního ruchu je nepopíratelný. Je rovněž ukazatelem životní úrovně obyvatelstva. Má několik společenských funkcí, z nichž níže jmenujme tyto:

- podílí se na všestranném rozvoji osobnosti
- umožňuje obnovu duševních a fyzických sil – odpočinek
- slouží k účelnému využití volného času a pomáhá vytvářet nový životní styl
- slouží jako nástroj vzdělávání a kulturní výchovy člověka
- motivuje k získávání nových znalostí např. jazykových
- ekonomické funkce či vliv na platební bilanci státu (Zelenka, 2012)

Vedle jasných pozitivních dopadů, však může jeho působení vyvolat také negativní projevy. Pokusím se v následujícím textu objasnit oblast pozitivních a negativních dopadů cestovního ruchu. Pro každou lokalitu je totiž cestovní ruch jak příležitost, tak zároveň ohrožení. S tímto souvisí i pojem **udržitelný cestovní ruch**. Udržitelný je takový cestovní ruch, kdy aktivity poskytovatelů služeb návštěvníkům a vlastní aktivity návštěvníků ovlivňují místní komunitu, místní ekosystémy a biosféru pouze tak, že nevratně nemění místní komunitu, místní ekosystémy a biosféru a neomezují tak funkce biosféry a lidské aktivity v budoucnosti. (Zelenka, 2012)

2.2.1 Pozitiva cestovního ruchu

K nejčastějším pozitivům patří zachování a **ochrana významných přírodních zdrojů**. Ve snaze zachovat přírodní atraktivity, orgány a instituce cestovního ruchu iniciují opatření zaměřená na jejich ochranu v různých stupních ochrany přírody, jako jsou národní parky, rezervace apod. Dále **ochrana kulturně-historických pamětihodností** a zachování regionálních architektonických stylů s cílem dosáhnout neopakovatelné atraktivity dané oblasti

cestovního ruchu. **Roste úroveň ekologického uvědomění** účastníků cestovního ruchu a to i podnikatelů, kteří využívají stále častěji alternativní zdroje energie, snižují odpady a emise apod. Cestovní ruch **řeší socio-kulturní přínos** obyvatel, kteří pak zvyšují zájem o kvalitu životního prostředí, stejně jako mají snahu zachovat přírodní a kulturní dědictví pro další generace. Zlepšuje se vybavenost a úroveň veřejných služeb, zmírňuje se chudoba a zvyšuje se životní standard. Posledním přínosy jsou v **ekonomické oblasti**. V mnohých oblastech působí cestovní ruch jako **multiplikační faktor** rozvoje ekonomiky a přispívá k jejímu oživení, vytváří pracovní příležitosti a pomáhá řešit problém urbanizace. Infrastruktura potřebná pro cestovní ruch je významným tvůrcem místního rozvoje a vytváří a udržuje také pracovní příležitosti i v hůře uplatnitelných oblastech. (Marketing cestovního ruchu, 2007)

Cestovní ruch zaměstnává více než 235 tis. osob. Podíl zaměstnaných osob v odvětví cestovního ruchu na celkové zaměstnanosti činil celkový počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu v roce 2011 přes **231 tis. osob** (meziroční index: 100,3), z toho bylo 183 tis. zaměstnanců a přes 48 tis. bylo sebezaměstnaných. Podíl cestovního ruchu na celkové zaměstnanosti činil **4,52 %** (2011) a dlouhodobě se pohybuje v rozmezí 4,50 % (2007) až 4,75 % (2004). Významný nárůst počtu zaměstnanců byl oproti roku 2010 v odvětví **hotelů a podobných zařízení** – o 9,2 %. Naopak největší pokles byl vykázan v osobní letecké dopravě (o 27,6 %) a v odvětví cestovních agentur a podobných zařízení (o 20,9 %). (Koncepce státní politiky cestovního ruchu, 2014)

Výše uvedené údaje jsem získala z výsledku satelitního účtu. Ten definuje řadu globálních standardů, podle nichž lze, měřit skutečný přínos cestovního ruchu pro národní hospodářství. Zaměřuje se na:

- procentní podíl cestovního ruchu na tvorbě HDP
- podíl cestovního ruchu na vytváření pracovních míst
- na daňové příjmy z aktivit cestovního ruchu
- na vliv cestovního ruchu na platební bilanci státu

Hodnoty devizových příjmů a výdajů ze zahraničního cestovního ruchu, či podíl cestovního ruchu na hrubém domácím produktu a hrubé přidané hodnotě, nejsou pro potřeby této bakalářské práce důležité.

2.2.2 Negativa cestovního ruchu

Špatné dopady můžeme nejvíce vidět **na životním prostředí**, kde je znečišťováno vodstvo, ovzduší a také se zvyšuje hladina hluku. Negativním faktorem je rychlý rozvoj dopravy, nedostatečná legislativa a neúčinná sankční opatření. Dále je životní prostředí postihnuto následujícími: zabírání zemědělských a lesních půd, zvýšení rizika eroze, zvýšení emisí a imisí, ohrožení existence ekosystémů, zvýšení lokální spotřeby přírodních zdrojů, ohrožení vzácných druhů rostlinných a živočišných druhů, zvýšení produkce odpadů, vandalismus, tedy úmyslné poškozování přírody. (Marketing cestovního ruchu, 2007)

V **socio-kulturním prostředí** dopadá nepříznivě cestovní ruch na místní obyvatele a to růstem cen pozemků, služeb, zboží, které potřebují. Existuje konflikt mezi obyvatelstvem a účastníky cestovního ruchu jako je obecní orgán. Dále hrozí demonstrační efekt, dualizaci společnosti spočívající v rozdělení společnosti na dvě protichůdné skupiny, chudé a bohaté, postupné přizpůsobování poptávce turistů, čímž může dojít ke ztrátě vlastní autenticity území, původních zvyků a tradic, komercializaci, vytlačování místních obyvatel do méně lukrativních částí území. (Marketing cestovního ruchu, 2007)

Oblast ekonomiky je postižena hlavně zaměstnaností pouze na sezónu. To nedává záruku zaměstnání i v příštím roce, lidé těžce prokazují praxi a mají tak omezený profesní růst a s tím související pracovní nejistotu. Výše zmíněný růst cen, půdy a nemovitostí, pak místním ztěžuje uspokojit základní potřeby a možnosti bydlení a vytlačuje je z kvalitních míst. Těmito problémy trvale udržitelného rozvoje se zabývá na mezinárodní úrovni Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO), která vytvořila zvláštní Komisi pro trvale udržitelný rozvoj a spolupracuje s Environmentálním programem OSN. Světová rada cestovního ruchu (World Travel and Tourism Council – WTTC) a WTO ve spolupráci s Radou Země (Earth Council) se podílely na rozpracování „Agendy 21“ pro průmysl cestovního ruchu. Ze závěrů uvedeného dokumentu vyplývá devět prioritních úkolů pro národní úřady cestovního ruchu. (Marketing cestovního ruchu, 2007)

3 PŘEDPOKLADY ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU

Potenciál rozvoje cestovního ruchu je souhrnnou hodnotou všech předpokladů oceněných na základě bodovací škály, snížených o zápornou hodnotu negativních faktorů cestovního ruchu. Mezi ty můžeme řadit špatný stav životního prostředí (kyselé deště, nízká kvalita vzduchu, znečištění moře aj.) a konfliktní land-use životního prostředí (časté živelné události a katastrofy, vysoká kriminalita, epidemie aj. (Zelenka, 2012)) Ve stejném smyslu se můžeme bavit o předpokladech cestovního ruchu, které podle funkčně-chronologického členění (P.Mariot) dělíme na lokalizační, selektivní a realizační.

3.1 Lokalizační předpoklady cestovního ruchu

Tyto předpoklady vyjadřují atraktivnost destinace, vyžadují tedy empirický a analytický přístup (jejich popis a hodnocení) a slouží zejména k podchycení potenciálů území pro rozvoj, predikci dalšího vývoje destinace a vymezení vhodných typů cestovního ruchu v daném území. Obvykle zahrnují, přírodní předpoklady jako reliéf, struktura, klima, vodstvo, flóra, fauna aj a kulturně-historické předpoklady, což jsou lidmi vytvořené atraktivity, lidové tradice, folklór, umění aj.

Přírodní zdroje a předpoklady cestovního ruchu a rekreace

Reliéf – je základním strukturálním prvkem přírodních zdrojů. Zajímavý je především členitými formami povrchu pro různorodé využití při rekreaci a cestovním ruchu. Příkladem mohou být skalní věže, skalní města, soutěsky, vodopády, hluboce zaříznutá romantická údolí, krasové jeskyně aj. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

Hydrologické poměry – jsou jedním z nejdůležitějších lokalizačních faktorů. Určují rozsah, intenzitu a směr zájmu turistů. U nás jde převážně o krátkodobou rekreaci na řekách a vnitrozemských vodních plochách. Vývěry minerálních vod či rozličné druhy léčivých pramenů zase podmiňují k rozvoji dlouhodobé rekreace. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

Klimatické poměry – základní předpoklad pro rekreaci. Dobré hodnoty prvků (teplota, vlhkost vzduchu, množství srážek a jejich rozdělení, délka slunečního svitu apod.) určují zájem turistů ve vztahu k biologickým potřebám organismu. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

Fauna – jako přírodní předpoklad ji lze využít ke speciálním činnostem jako možnosti lovu či rybolovu. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

Flóra – podporuje rozvoj turistiky. K základním prvkům patří les, jelikož zalesněné plochy jsou nejvýznamnějším rekreačním prvkem také v zázemí velkých měst, kde umožňují denní a víkendovou rekreaci. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

Kulturně-historické předpoklady a potenciál pro cestovní ruch

Kulturně-historické památky – představují významné doklady historického vývoje, způsobu života a prostředí společnosti od nejstarších dob po současnost. Mají vysokou revoluční, historickou, uměleckou, vědeckou či technickou hodnotu. Jako indikátor atraktivity slouží návštěvnost. Řadíme mezi ně památky architektonické, přírodní či soubor materiálních a duchovních projevů člověka. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

Kulturní zařízení a kulturní akce – zastávají funkci poznávací a také společenskou, což odpovídá i jejich charakteru a svojí povahou jsou spíše v čase neměnná. Dělíme je to kategorií muzea, galerie a památníky, divadla, hvězdárny a planetária. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

Společenské akce – úzce navazují na předchozí skupinu a plní společenskou funkci, z hlediska časové proměnlivosti patří mezi poměrně snadno měnné tj. nestálé. Nelze je všechny podchytit ani ohodnotit. Můžeme sem zahrnout jak kulturní, tak sportovní, výstavní či kongresové akce. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

3.2 Selektivní předpoklady cestovního ruchu

Takto označujeme preferovaný potenciál, vyžadující spíše historicko-hermeneutický přístup a sloužící především k popsání, pochopení a interpretování preferencí jistých území a aktivit cestovního ruchu na straně poptávky. Říkáme jim také stimulační a v základním slova smyslu jimi chápeme socioekonomické předpoklady a možnosti, které ovlivňují účast obyvatelstva na cestovním ruchu a rekreaci.

Rozlišujeme

Demografické faktory - diferencují nejen vliv na intenzitu účasti obyvatelstva na cestovním ruchu a rekreaci, ale i na specifické druhy aktivit volného času, má demografická struktura obyvatelstva. Jiné rekreační podmínky má rodina s dětmi, mladí svobodní či staré obyvatelstvo. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

Urbanizační faktory – zcela jiné nároky má venkovské a městské obyvatelstvo, zejména na víkendovou rekreaci. Svou roli hraje také socioekonomická struktura města a jeho funkce, významné rozdíly v rekreační účasti a aktivitách volného času mají obyvatelé měst s dominantními centrálními funkcemi a vysokým podílem terciéru oproti městům průmyslovým s vysokou mírou migrace. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

Ekonomické faktory – způsob života, který se v industriální společnosti vytvořil, má za následek i rozvoj nejrozmanitějších forem rekreace, kontaktů s přírodou, historií, kulturou v geografickém prostředí. Cestovní ruch se tak historicky zformoval a získal dynamický a masový charakter. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

Sociálně-kulturní a sociálně-politické faktory – sociální politika mnoha států vy-tváří podmínky masové účasti obyvatelstva na cestovním ruchu. Cestovní ruch je také motivován životní úrovní obyvatelstva. Aktivita pohybu se váže i na sociální a zaměstnaneckou strukturu obyvatelstva a jeho reálné mzdy. (Fabo, 2013; Vystoupil a kol., 2011)

3.3 Realizační předpoklady cestovního ruchu

Představují podmínky pro využití primárních zdrojů destinace ze strany jejích návštěvníků a jdou do značné míry ovlivněny úrovní a intenzitou práce destinačního managementu. Významnou roli zde hrají kumulační procesy, neboť vyšší míra aktivace potenciálu zvyšuje i vyšší míru návštěvníků. Svou podstatou umožňují uskutečnění cestovního ruchu co možná nejefektivněji. Infrastrukturu cestovního ruchu tvoří následující složky.

Doprava – představuje faktor, bez něž by existence cestovního ruchu nebyla možná.

Ubytovací a stravovací zařízení - tvoří podstatnou část materiálně-technické základny k zabezpečení realizace cestovního ruchu. Jejich úroveň a rozsah je závislý na možnostech využití přírodních, kulturně-historických či jiných atraktivit konkrétních oblastí. (Zelenka, 2012; Pásková, 2009) Dle provozu rozlišujeme zařízení celoroční, dvousezónní a jednosezónní. A podle výstavby na pevné (hotely, motely, penziony, ubytovny), na částečně pevné (montované chaty) či na přenosné (stany) a pohyblivé (přívěsy). (Vystoupil a kol., 2011)

Cestovní kancelář - primární provozovatel cestovního ruchu, který zprostředkovává, organizuje a zabezpečuje služby související s cestovním ruchem. Je jako spojka mezi producentem a konečným zákazníkem, formou či cestovní agenturou. (Pásková, 2009) Cestovní

kancelář je živností koncesovanou a nese veškerá rizika související s předmětem její činnosti.

Doplňkové služby - patří sem služby průvodců, směnárny a finanční služby, prodej suvenýrů a předmětů související s cestovním ruchem. (Didaktické metody pro výuku cestovního ruchu na základních a středních školách, 2010)

3.4 Rajonizace České republiky

Předmětem rajonizace cestovního ruchu je zmapování hlavních předpokladů rozvoje a rozmístění cestovního ruchu v konkrétních územních celcích. Při vymezování regionů se uplatňují tři přístupy:

- **administrativní a politické rozhodnutí** - regiony respektují hranice nižších administrativních jednotek (obcí, měst apod.)
- **homogenní přístup** - regiony jsou vytvořené jako specifické regiony, které nepokrývají celé území státu
- **funkční přístup** - regiony pokrývají celé území státu, ale nesouhlasí s aktuálním administrativním členěním (CzechTourism, 2014)

Podle zvoleného přístupu, kterým členíme určité území, může existovat celá řada rajonizací určitého území. S účinností od 1. 1. 2000 je území České republiky rozděleno na 14 krajů včetně území hlavního města Prahy. Pro potřeby mé bakalářské práce se budeme zabývat nadále pouze krajem Jihomoravským, kde leží Strážnicko. (CzechTourism, 2014)

Obrázek 1: Kraje České republiky (CzechTourism, 2014)

Z praktického hlediska byl při rajonizaci turistického potenciálu území České republiky použit tzv. marketingový přístup, který vychází z potřeby co nejúčelnější propagace turistické nabídky území. Použitím tohoto přístupu vzniklo na území České republiky v letech 1988 – 1999 patnáct marketingových turistických regionů a jako dílčích celků několik turistických oblastí. V roce 2010 došlo k aktualizaci členění České republiky na sedmnáct turistických regionů, které vidíte níže na mapě. Strážnicko leží v turistickém regionu Jižní Morava. (CzechTourism, 2014)

Obrázek 2: Mapa turistických regionů cestovního ruchu v ČR (CzechTourism, 2014)

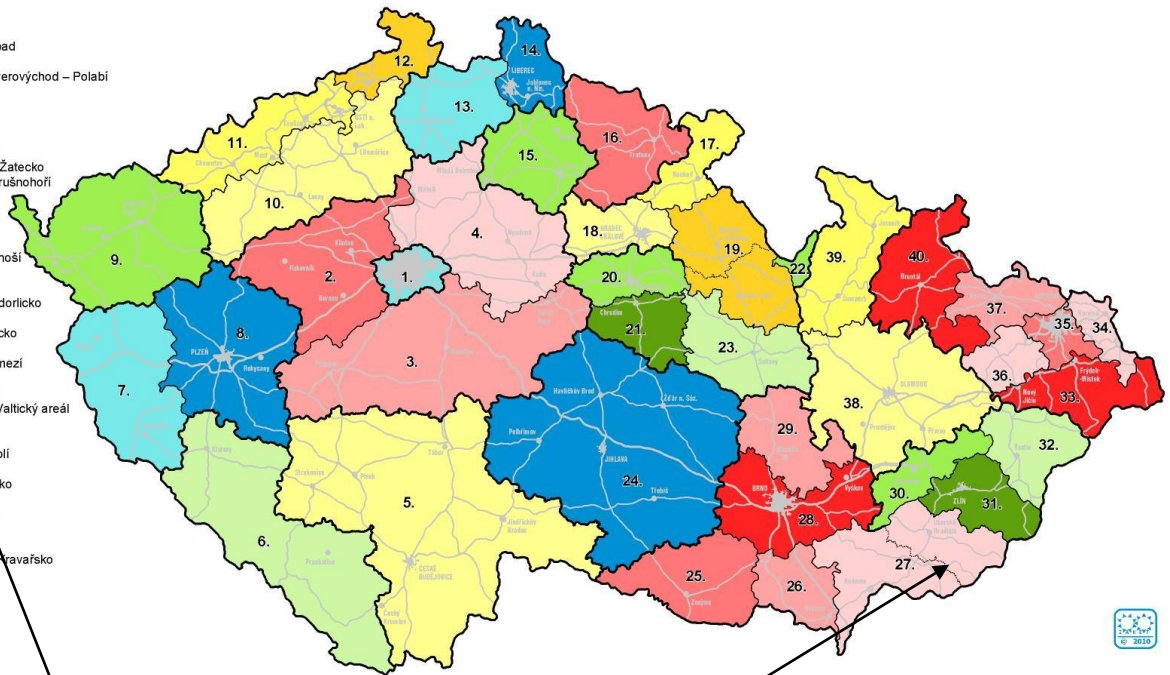
Turistický region je územní celek, jehož nabídka cestovního ruchu svým množstvím, kvalitou, rozmanitostí a atraktivitou vyvolává návštěvnost. Potenciálem vytváří vhodné podmínky pro realizaci konkurenceschopné nabídky produktů cestovního ruchu. Turistický region je základní jednotkou národní propagace a marketingu a jeho hranice se neshoduje s hranicí formálních krajů ČR (s výjimkou kraje Vysočina). Turistické regiony je dále možné členit na menší území, na tzv. turistické oblasti. To jsou územní celky se specifickým potenciálem s převážně stejnými přírodními podmínkami, resp. kulturně-historickými podmínkami a vlastnostmi pro rozvoj cestovního ruchu a rekreace. Potenciál daného území vytváří vhodné předpoklady pro realizaci konkurenceschopné nabídky produktů cestovního

ruchu se zaměřením na především domácí cestovní ruch. Území ČR je rozděleno celkem na čtyřicet turistických oblastí. (CzechTourism, 2014)

Obrázek 3: Turistické oblasti České republiky (CzechTourism, 2014)

Turistické oblasti České republiky

1. Praha
2. Střední Čechy – západ
3. Střední Čechy – jih
4. Střední Čechy – severovýchod – Polabí
5. Jižní Čechy
6. Šumava
7. Český les
8. Pízeňsko
9. Západočeské lázně
10. České Středohoří a Žatecko
11. Krušné hory a Podkrusnohří
12. České Švýcarsko
13. Českolipsko
14. Jizerské hory
15. Český ráj
16. Krkonoše a Podkrkonoší
17. Kladské pomezí
18. Hradecko
19. Orlického hory a Podorlicko
20. Pardubicko
21. Chrudimsko – Hlinecko
22. Králický Sněžník
23. Českomoravské pomezí
24. Vysočina
25. Znojemsko a Podyjí
26. Pálava a Lednicko-Valtický areál
27. Slovácko
28. Brno a okolí
29. Moravský kras a okolí
30. Kroměřížsko
31. Zlínsko a Luhačoviccko
32. Valašsko
33. Beskydy – Valašsko
34. Těšínské Slezsko
35. Ostravsko
36. Poodří – Moravské Kravaňsko
37. Opavské Slezsko
38. Střední Morava
39. Jeseníky – západ
40. Jeseníky – východ

V mé bakalářské práci se budu blíže zabývat mikroregionem Strážnicko, který se nachází v turistickém regionu Jižní Morava, dělicí se na turistickou oblast Znojemsko a Podyjí, Pálava a Lednicko-Valtický areál, Brno a okolí, Moravský kras a okolí a konečně Slovácko, kde Strážnicko leží.

Rozdělení turistických regionů a oblastí, včetně všech turistických aktivit a aktuálního kalendáře akcí v daném místě je možné najít na portálu www.kudyznudy.cz, který je oficiálním zdrojem informací o domácím cestovním ruchu na internetu. Portál Kudy z nudy provozuje agentura CzechTourism.

4 NÁSTROJE ROZVOJE

Základními nástroji řízení a koordinace rozvoje území jsou koncepční dokumenty stanovující základní rozvojové směry a cíle, jichž má být dosaženo, stejně jako cesty, kterými jich bude dosaženo. Klíčovým aspektem plánovacích procesů je sladění různorodých zájmů aktérů ve vztahu k rozvoji daného prostoru či věcné oblasti, tak aby mohla být využita místní specifika a příležitosti a současně aby nedocházelo k prostorovým či jiným konfliktům. (Pásková, 2009; Foret, 2001; Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Členění, význam a obsah koncepčních dokumentů vychází nejčastěji ze zažité praxe. Při přípravě koncepčních dokumentů bývá využíváno buď tzv. expertního, nebo komunitního přístupu. Expertní tvorba koncepcí představuje relativně uzavřený proces, který je založen především na participaci významných představitelů daného města či regionu (tzv. politických, ekonomických a společenských elit). Komunitní přístup naopak staví na otevřeném přístupu k plánování všem subjektům v rámci dané komunity, které se mohou zúčastnit všech fází přípravy dokumentu. Zapojována je i široká veřejnost. (Pásková, 2009; Foret, 2001; Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Česká právní úprava se nevěnuje nijak významně vymezení struktury, obsahu ani procesu vytváření koncepčních dokumentů regionálního rozvoje. Z hlediska obecnosti a účelu je možno rozlišit následující typy koncepčních dokumentů s ohledem na jejich věcný a zejména časový aspekt:

Strategie - je dlouhodobý koncepční dokument, který určuje základní linie rozvoje daného subjektu, resp. území, pro něž daný subjekt strategii vytváří a to ve všech základních tematických oblastech a na dlouhé období („kam jdeme“). (Pásková, 2009; Foret, 2001; Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Program je střednědobý koncepční dokument. Vychází a navazuje na strategii a ve střednědobém horizontu vytyčuje opatření, která bude subjekt realizovat, aby dosáhl strategických cílů. (Pásková, 2009; Foret, 2001; Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Plán je krátkodobý dokument prováděcího charakteru a v pravém slova smyslu již nejde o strategický dokument. Je však nezbytným návazným dokumentem na strategii, neboť konkretizuje vybraná opatření ve formě projektů či aktivit. Obsahuje již harmonogram a stanovuje způsob financování jednotlivých aktivit a projektů spolu s jejich rámcovými rozpočty.

(Pásková, 2009; Foret, 2001; Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

V současnosti má strategický charakter také řada dokumentů, vytvořených v procesu strategického plánování v rámci regionální politiky ČR, věcně zaměřených na konkretizaci podmínek, spojených s čerpáním finančních prostředků z evropských fondů (např. regionální a odvětvové/tematické operační programy). Tyto dokumenty by měly být svým obsahem sladěny se strategickými dokumenty na národní, regionální či lokální úrovni.

4.1 Koncepční nástroje

V oblasti podpory regionálního rozvoje má nejvyšší působnost a přímé kompetence Ministerstvo při místní rozvoj České republiky. K metodickým postupům v oblasti cestovního ruchu je jeho nezbytným nástrojem Koncepce státní politiky cestovního ruchu. Koncepce představuje základní strategický střednědobý dokument v oblasti cestovního ruchu pro nadcházející sedmileté období. Jejím hlavním cílem je zvyšovat konkurenceschopnost celého odvětví cestovního ruchu na národní i regionální úrovni, udržení ekonomické výkonnosti i jeho pozitivních dopadů na socio-kulturní a environmentální rozvoj České republiky. Dne 27. března 2013 usnesením č. 220 vláda schválila novou Koncepci státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014–2020. (Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Strategické cíle a vize Koncepce plně reflektují hlavní cíle evropské politiky cestovního ruchu, Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, Evropa jako přední světová destinace cestovního ruchu a zároveň i doporučení světových mezinárodních organizací (UNWTO, OECD)³.

Základní strategickou vizí cestovního ruchu pro období 2014 – 2020 je: *Destinace Česká republika – jednička v srdci Evropy*. Dále dle koncepce je globálním cílem politiky cestovního ruchu zvýšení konkurenceschopnosti celého cestovního ruchu na národní i regionální

---

³ OECD - Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

UNWTO - Světová organizace cestovního ruchu

úrovni a udržení ekonomické výkonnosti jako důsledek dosažení rovnováhy mezi ekonomickým, socio-kulturním, environmentálními a regionálním rozvojem.

Hlavní strategické cíle jsou vyjádřeny ve čtyřech prioritách:

- Priorita 1 – Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu
- Priorita 2 – Management cestovního ruchu (spolupráce, znalosti, udržitelnost)
- Priorita 3 – Destinační marketing (ekonomický rozvoj, konkurenceschopnost)
- Priorita 4 – Politika cestovního ruchu a ekonomický rozvoj

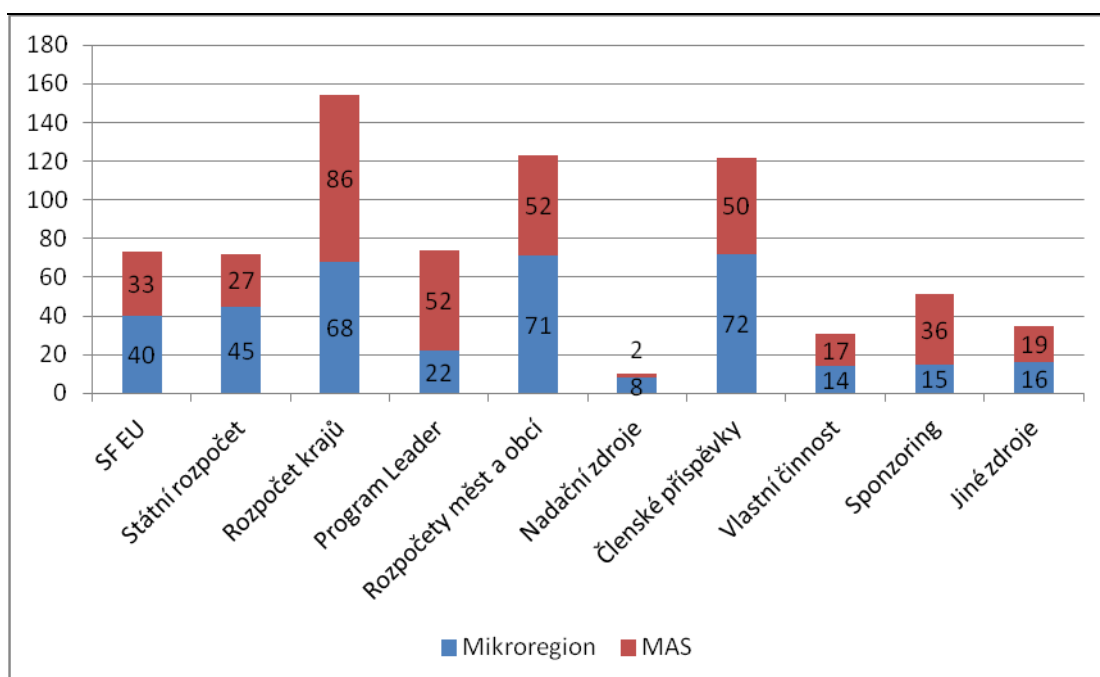
4.2 Finanční nástroje

Financování v mikroregionu probíhá z vlastních i cizích zdrojů. Nejčastějším prvkem vlastních zdrojů jsou členské příspěvky od členů mikroregionu a místních akčních skupin (dále jen MAS). Pokud MAS vybírají členské příspěvky, jsou obvykle nižší než ty, které předepisují mikroregiony. To je dáno především rozdílným způsobem fungování obou typů organizací i trochu odlišným způsobem financování rozvojových záměrů. MAS mají oproti mikroregionům možnosti získávat finanční prostředky z různých programů častěji i na svůj provoz a fungování organizace. (Pásková, 2009; Foret, 2001; Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Nejčastějším způsobem určování výše členských příspěvků je u mikroregionů počet obyvatel v členských obcích. MAS častěji využívají kombinaci počtu obyvatel obce a pevné částky dle druhu subjektu (například 500 Kč pro fyzické osoby, 1000 Kč pro obec + 3 Kč na obyvatele). Nicméně členské příspěvky jsou jen malou částí celkových příjmů a výdajů u většiny subjektů (nedosahují či nepokrývají 25% celkových příjmů či výdajů).

Cizími zdroji pak mohou být různé druhy dotací nebo grantů. Slouží k celkovému rozvoji území, jeho modernizaci, plnění stanovených cílů a celkovému zlepšení jména území mikroregionu. Takovými cizími zdroji jsou nejčastěji státní či krajský rozpočet, rozpočet měst a obcí, program Leader, jednotlivé fondy Evropské Unie a také její dotace apod. Jednoznačně však převažuje zkušenost s čerpáním z krajských zdrojů, které jsou spojeny především s čerpáním v rámci Programů obnovy venkova. Zkušenosti jednotlivých subjektů s čerpáním externích finančních zdrojů (dotace, granty) na rozvoj jsou velmi pestré a shrnuje je graf „Zkušenosti s čerpáním finančních zdrojů v procentech“. (Pásková, 2009; Foret, 2001; Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Graf 1: Zkušenosti s čerpáním finančních zdrojů v % (vlastní zpracování)

Graf je mým vlastním zpracováním na základě údajů průzkumu z roku 2008 u mikroregionů a MAS ve třech regionech soudržnosti (NUTS II) – Střední Morava, Střední Čechy a Severozápad. Cílem bylo získat informace o mikroregionech a MAS, zajistit základní údaje o fungování jednotlivých mikroregionů a MAS a to především z hlediska strategického plánování, přípravy projektů, jejich financování a vyhodnocování probíhajících činností. Jak můžeme dále vidět z grafu, největšími zdroji jsou rozpočty kraje, měst a obcí a také členské příspěvky a zdroje z programu Leader.

U mikroregionů jsou nejdůležitějšími zdroji rozpočty měst a obcí a také členské příspěvky obcí. Valnou měrou přispívá i rozpočet kraje, odkud mikroregiony mohou získat také finanční prostředky. Naopak nejmenší část příspěvků směřuje z nadačních fondů, vlastní činnosti či sponzoringu.

Místní akční skupiny jsou příjemcem nejvíce z rozpočtu krajů, programu Leader a rozpočtů měst a obcí. Nejmenší částí pak jsou opět nadační fondy, vlastní činnost a sponzoring, tak jako tomu bylo u mikroregionu jako celku.

4.3 Institucionální nástroje

Institucionální nástroje lze chápat jako struktury vzniklé za účelem podpory uplatnění ostatních nástrojů a přímé realizace rozvojových cílů. Jde o tzv. **měkkou infrastrukturu**. Hlavními nástroji v této kategorii jsou:

- instituce zabývající se rozvojem příslušné oblasti
- struktury spolupráce
- struktury managementu (např. regionální management)

Institucionální nástroje vychází ze snahy vytvořit prostředí pro realizaci rozvojových aktivit. Vznik určité struktury umožňuje zmnožení sil jednotlivých účastníků, zastřešení a sladění různorodých činností a společný postup. Vznik institucionálních nástrojů (struktur) je jedním z klíčových projevů spolupráce při rozvoji území. Tento typ nástrojů tedy úzce souvisí s aktéry rozvoje venkova. (Pásková, 2009; Foret, 2001; Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Klasickým nástrojem rozvoje venkova v oblasti spolupráce jsou **místní akční skupiny**, které propojují subjekty z různých sektorů do rozvojového partnerství. Z hlediska jejich fungování je důležitá transparentnost vzniků skupin a struktura členů. V souvislosti s místními akčními skupinami je důležité si uvědomit, že prostředky získané na realizaci Strategického plánu Leader by neměly být jen dalším zdrojem pro dobudování obcí, ale měly by sloužit k projektům podněcujícím další rozvoj a nabalujícím na sebe další aktivity. (Pásková, 2009; Foret, 2001; Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Potřeba společného postupu a hájení zájmů venkovských obcí se odrazila ve vzniku a dlouholetém úspěšném fungování **Spolku pro obnovu venkova ČR**. Informační a vzdělávací aktivity realizují **krajská informační střediska**. Aktéři rozvoje venkova se postupně začleňují do **Celostátní sítě pro venkov ČR**. Zdůraznit lze rovněž roli **agrárních komor**. (Pásková, 2009; Foret, 2001; Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

Významnou roli hraje i destinační management. Management destinace (destinační management) je podle Bartla a Schmidta „strategie a cesta pro silné regiony, které mají odvalu ke koncentraci sil pro společný rozvoj, organizaci a aktivní prodej svých klíčových kon-

kurenčních výhod. Touto cestou vznikají destinace, které nabízejí klientovi perfektně zorganizovaný řetězec služeb odpovídající jeho volbě, který zahrnuje celý proces od informace a pohodlnou rezervaci přes bezchybný průběh pobytu až po návrat domů” (Bartl, 1998)

Koncepce managementu destinace je typická pro regionální průnik na trh turismu, protože vychází ze snadnějšího řízení procesů v destinaci v regionálním měřítku (průhlednější vazby, snadnější komunikace, menší vzdálenosti, méně subjektů, snadnější ovlivnění a kontrola) než je tomu na úrovni národní. V centru řízení organizace stojí zákazník, ale nesmí být opomíjeny zájmy místního obyvatelstva či porušeny principy udržitelného rozvoje destinace. K řízení a organizaci destinací slouží tzv. destinační agentura či společnost destinačního managementu. (Pásková, 2009)

Úspěšný destinační management je výsledkem společné snahy všech hlavních poskytovatelů služeb, organizací zainteresovaných na cestovním ruchu v dané destinaci a řídicích samosprávných a správních institucí. Tito aktéři mohou vytvářet na základě spolupráce tzv. produktové balíčky. Cílem produktového balíčku je poskytnout návštěvníkovi výhodnou nabídku, neboť balíček obsahuje několik částí produktu cestovního ruchu, jejichž individuální cena je vyšší než cena balíčku, jehož je součástí. Produktové balíčky zvyšují přitažlivost destinace, pomáhají budovat její dobré jméno a celkově zvyšují poptávku po destinaci. Další výhodou je možnost přesnějšího plánování zdrojů, zefektivnění distribučních cest, podpora spolupráce zařízení cestovního ruchu v destinaci, případně i podpora spolupráce mezi destinacemi. Produktový balíček přispívá k lepšímu prodeji produktu tím, že umožňuje kombinovat méně atraktivní komponenty produktu s těmi více atraktivními. Velmi oblíbeným typem produktového balíčku je all inclusive, který garantuje návštěvníkovi, že mu nevzniknou další výdaje na jeho pobyt, neboť si za dopravu, ubytování, stravování, doplňkové služby a za fakultativní výlety již předem zaplatil. (Pásková, 2009; Foret, 2001; Cestovní ruch v České republice, 2012; Strategie regionálního rozvoje ČR, 2013)

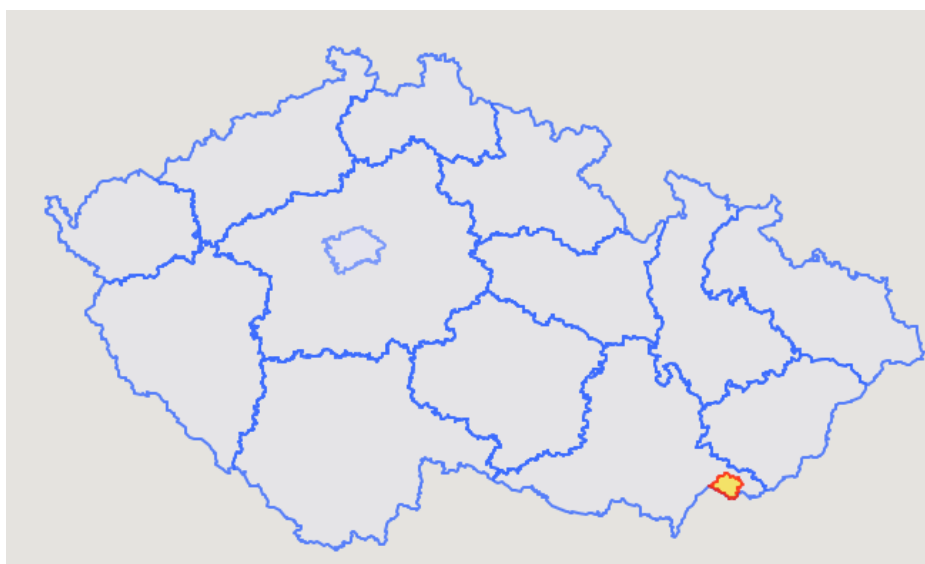

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MIKROREGION STRÁŽNICKO

V územním rozvoji je pojem mikroregion celkem novodobou záležitostí. Nejvíce jich vzniklo v letech 1999 – 2001, v souvislosti s novelou zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. V následujících letech, byla tendence ke vzniku spíše klesající, nebo docházelo či dochází k transformaci mikroregionů na dobrovolné svazky obcí dle zákona o obcích. (Mikroregiony a místní akční skupiny, 2008)

K roku 2010 bylo v České republice 564 mikroregionů, z toho 74 v Jihomoravském kraji a přímo v bývalém okrese Hodonín bylo 18 mikroregionů. Mezi nimi je i mikroregion Strážnicko, na který se orientuji ve své bakalářské práci. (Wikipedie, 2014)

Obrázek 4: Mapa České republiky s rozdělením na kraje a zvýrazněným výřezem mikroregionu Strážnice. (Leader+,2013a)

Mikroregion Strážnicko vznikl v roce 2002 jako svazek deseti obcí, mezi které patří: Strážnice, Petrov, Sudoměřice, Radějov, Tvarožná Lhota, Kněždub, Hroznová Lhota, Tasov, Žeraviny, Kozojídky o celkové rozloze 130,65 km². Strážnicko je také součástí celku NUTS II – Jihovýchod. Účelem založení bylo zajištění celkového rozvoje, kam řadíme společné prosazování záměrů, které by jinak přesáhly možnosti každé účastnické obce. Hlavním cílem je tedy koordinace investičních akcí, územní plánování, zajišťování a realizace technické infrastruktury, zvyšování zaměstnanosti, podpora soukromého podnikání a cestovního ruchu, ochrana životního prostředí a dosažení celkové ekologické stability dané oblasti. (Leader+,2013b)

Obrázek 5: Výřez mikroregionu Strážnicko s vyznačením obcí. (Leader+,2013a)

Ke dni 1. 1. 2013 v mikroregionu Strážnicko, žilo celkem 13741 obyvatel. V největší obci, městě Strážnici z toho žilo celých 41,6% obyvatel. Průběžný počet obyvatel se v rámci let nijak výrazně neměnil. K výrazným změnám došlo kolem roku 1980, kdy téměř všechny obce vykazují růst obyvatel díky vysoké porodnosti tzv. baby boomu. Postupně však docházelo spíše k poklesu počtu obyvatel a to téměř ve všech obcích. To lze odůvodnit záporným migračním saldem i přirozeným přírůstkem. Od roku 2010 se vývoj počtu obyvatel téměř nemění. Některé statistické údaje naleznete níže v tabulkách.

Tabulka 1: Počty obyvatel v jednotlivých obcích (Český statistický úřad, 2014)

Stav k 1. 1.	1971	1980	1990	2000	2010	2013
Strážnice	5474	6213	6111	6066	5755	5728
Sudoměřice	1287	1237	1220	1182	1229	1274
Petrov	1444	1465	1371	1424	1311	1331
Radějov	1026	968	847	858	811	840
Tvarožná Lhota	996	939	886	854	912	915
Kněždub	1282	1194	1131	1109	1127	1127
Žeraviny	239	227	199	181	192	202
Kozojídky	418	398	437	468	500	509
Hroznová Lhota	1235	1296	1313	1285	1249	1263
Tasov	538	601	579	563	546	552
Celkem	13 939	14 538	14 094	13 990	13 632	13 741

Jak můžeme vidět v následující tabulce, věková struktura populace mikroregionu je podobná struktuře populace okresu, Jihomoravského kraje i České republiky. Počet osob v poproduktivním věku sice přesahuje počet dětí, avšak (zatím) jen o několik procent. Obyvatelé ve věku 65 let a více tvoří téměř 18 % populace. To je poněkud více než v ostatních srovnáním, avšak celkově má mikroregion relativně pozitivní věkovou strukturu. Nejvíce (21%) osob v poproduktivním věku je v Žeravinách, kde je také nejmenší počet osob ve věku 0 – 14 (10%). Příčinou toho může být umístění obce na rozhraní katastrů, vyjíždka osob v produktivním věku za prací a také malá rozloha obce. Je domovem spíše starších generací, udržujících tradice.

Tabulka 2: Věková struktura obyvatelstva mikroregionu se srovnáním (Český statistický úřad, 2014a; Český statistický úřad, 2014b)

Obec/region	Obyvatelé ve věku 0 – 14 let		Obyvatelé ve věku 15 – 64 let		Obyvatelé ve věku 65 a více let	
	absolutní	(%)	absolutní	(%)	absolutní	(%)
Strážnice	789	13,91	3833	67,57	1051	18,52
Sudoměřice	212	16,85	835	66,38	211	16,77
Petrov	155	11,60	965	72,23	216	16,17
Radějov	113	13,50	575	68,70	149	17,80
Tvarožná	145	15,80	614	66,88	159	17,32
Kněždub	145	12,90	770	68,51	209	18,59
Žeraviny	21	10,61	135	68,18	42	21,21
Kozojídky	87	17,06	339	66,47	84	16,47
Hroznová	185	14,62	857	67,75	223	17,63
Tasov	79	14,47	373	68,32	94	17,22
Mikroregion	1 931	14,13	9 296	68,02	2 438	17,85
Okres	21 455	13,74	108 445	69,44	26 265	16,82
Kraj	170 460	14,59	796 449	68,15	201 741	17,26
ČR	1 488 928	14,32	7 267 169	69,87	1 644 836	15,81

Poslední tabulka se věnuje zaměstnanecké struktuře mikroregionu, neboť tyto údaje úzce souvisí s potencionálním rozvojem cestovního ruchu. Při posledním sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 bylo zjištěno, že na území mikroregionu je celkem 6 436 ekonomicky aktivních obyvatel. Původní zemědělský charakter území však práceschopné lidi nepřitahuje, v primárním sektoru pracují necelé 4% ekonomicky aktivních obyvatel. Ač se to zdá málo v oblasti s vysokou koncentrací vinařství, většina lidí udržuje vinohrady pouze pro svoji vlastní potřebu, než pro podnikání v tomto sektoru. V sekundárním sektoru oproti tomu pracuje celých 37% obyvatel. V oblasti služeb potom pracuje zbylá většina obyvatel, v zaměření na pohostinství a ubytování, oblasti cestovního ruchu asi 4% obyvatel. Nejvíce zaměstnaných je potom v obci Strážnice. Ve srovnání s okresem, Jihomoravským krajem a Českou republikou je mikroregion Strážnicko v průměru, neboť všude je nejvíce zastoupen v počtu pracujících, sekundární sektor.

Tabulka 3: Zaměstnanecká struktura mikroregionu se srovnáním (Český statistický úřad, 2014a; Český statistický úřad, 2014b)

Obec	Ekonomicky aktivní celkem	Zaměstnaní	Nezaměstnaní	Zemědělství a lesnictví	Průmysl a stavebnictví	Ubytování a pohostinství
Strážnice	2 724	2 389	335	100	886	67
Sudoměřice	587	509	78	9	243	14
Petrov	670	568	102	18	258	18
Radějov	370	319	51	16	114	21
Tvarožná	403	340	63	16	159	9
Kněždub	538	453	85	12	248	12
Žeraviny	86	71	15	4	35	1
Kozojídky	245	222	23	10	94	5
Hroznová	570	500	70	24	222	15
Tasov	243	221	22	9	122	3
Celkem	6 436	5 592	844	218	2 381	165
Okres	74 303	63 647	10 656	2 512	26 001	1 807
Kraj	572 019	511 844	60 175	14 502	163 313	15 163
ČR	5 080 573	4 580 714	499 859	124 284	1 474 878	144 136

6 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY A JEJICH PŘEDPOKLADY PRO REKREACI A CESTOVNÍ RUCH

Na území mikroregionu Strážnicko jsou přírodní podmínky velmi rozmanité a přirozeně vhodné pro rozvoj cestovního ruchu. Oblast jakoby ležela na pozemí dvou světů, kdy území kolem řeky Moravy patří se svými lužními lesy, zaplavovanými poli a loukami, do Dolnomoravského úvalu. Oproti tomu stojí zvedající se pohoří Bílých Karpat se svými rozsáhlými teplomilnými květnatými loukami, vinicemi, dubohabřinami a bukovými lesy, náleží ke Karpatskému oblouku. (Mackovčín, 2002)

6.1 Reliéf

Severozápadní část mikroregionu rozkládající se v Dolnomoravském úvalu v nivě řeky Moravy, je převážně rovinatá, geologicky mladá (čtvrtohorní usazené horniny – hlíny, spraše, šterky, písky) patřící k Panonské pánvi. Jihovýchodní část oblasti tvoří zvedající se pohoří Bílých Karpat, z geologického hlediska (třetihorní usazené horniny – pískovce, jílovce, břidlice) patřící do flyšového pásma Vnějších Západních Karpat. Nejnižší nadmořská výška je u řeky Moravy, kolem 165 m. n. m. a naopak nejvyšší bod oblasti je vrchol Kobyla, dosahující 584 m. n. m. v Bílých Karpatech. (Mackovčín, 2002)

6.2 Hydrologické poměry

Celá oblast mikroregionu náleží k úmoří Černé moře, patří do povodí řeky Moravy, kam se vlévají všechny významnější toky území: Velička, Radějovka, Sudoměřický potok se svými přítoky. Řeka Morava v tomto úseku, jako v jednom z mála zachovaných, volně protéká prostředím, tvoří meandry a spolu s okolím a mrtvými rameny, je ukázkou přirozeného toku v krajině. V historii se na území Strážnicka nacházelo i několik rybníků, které však již zanikly. V posledních letech se na rybníční činnost pokouší navázat drobné vodní plochy např. v Kozojídkách. Z uměle vytvořených ploch jsou tak stále nejvýznamnější vodní nádrže Lučina, Kejda a Mlýnky, sloužící hlavně k rekreačním účelům. Z minerálních vod je důležité zmínit, v minulosti velmi významný zdroj sirovodíkové vody v obci Petrov. (Mackovčín, 2002)

6.3 Klima

Území mikroregionu se nachází v teplé klimatické oblasti. Základním znakem je průměrná červencová teplota až 20°C, počet letních dnů je až 70 a průměrný roční srážkový úhrn je nízký 500-700 mm. Zimy jsou mírné s žádnou nebo velmi nízkou sněhovou pokrývkou. Při převážně jihovýchodním teplém proudění je území ohroženo erozí půdy. Dle dat z Českého hydrometeorologického ústavu a jím zřízené meteorologické stanici ve Strážnici, patří zmiňovaná oblast k nejteplejším oblastem České republiky s nejstálejším počasím. (Český hydrometeorologický ústav, 2014)

6.4 Fauna

V části regionu v nivě řeky Moravy ležící v přírodním parku Strážnické pomoraví, je v přírodní rezervaci Oskovec, velmi významné hnízdiště čápa bílého a volavky popelavé. V přírodní památce Osypané břehy a i v jiných strmých úsecích řeky, kde vytváří kolmé stěny, hnízdí břehule říční. Můžeme zde vidět kulíka říčního, ledňáčka říčního, kormorána velkého a různé druhy kachen. Na nebi spatříme luňáka hnědého či orla mořského. Na podmáčených loukách žije čejka chocholatá, křepelka polní a loví zde i moták pochop. Řeka Morava a její mrtvá ramena a přítoky jsou významných biotopem bobra evropského. (Mackovčín, 2002)

V bělokarpatské části regionu, spadající pod chráněnou krajinnou oblast Bílé Karpaty jsou květnaté louky útočištěm pro několik desítek vzácných a ohrožených druhů hmyzu. Žije zde například kudlanka nábožná, sklípkanek černý, vzácní sekáči, krasec uherský a křižák pruhovaný. Soliterní staré duby podmiňují hojný výskyt roháče obecného či některé druhy tesaříků. Z motýlů je zde typický žluťásek barvoměnný, perleťovec dvouřadý, modrásek hořcový, otakárek fenyklový i ovocný a další druhy. Pestrá mozaika biotopů, kdy se střídají lesy, louky a mokřady, umožňuje výskyt ještěrky živorodé, ropuchy zelené, skokana hnědého, mloka skvrnitého, užovky hladké či kuňky žlutobřiché. Z ptáků je významný výskyt chřástala polního, bramborníčka hnědého, strnada lučního či žlvy hajní. V lesích můžeme spatřit jestřába lesního, lindušky lesní, čápa černého, strakapouda bělohřbetého, krkavce velkého, káně lesní, holuba doupňáka nebo včelojeda lesního. Ze savců je kromě běžné lovné zvěře nutno zmínit jezevce lesního, kunu lesní, plcha velkého či lískového. (Mackovčín, 2002)

6.5 Flora

Nejtypičtějším typem vegetace v regionu jsou květnaté orchidejové louky, které patří k druhově nejbohatším typům lučních porostů ve střední Evropě. Nejzachovalejší komplexy luk s rozptýlenými, soliterními stromy najdeme v národní přírodní rezervaci Čertoryje a v přírodní rezervaci Kůtky. Najdeme zde velmi bohaté teplomilné travní společenstva, zastoupené například sveřepem vzpřímeným, válečkou prapořitou, kostřavou žlábkatou či ostřicí chlumní. Je tady také druhově i početně nejbohatší zastoupení vstavačovitých rostlin v rámci České republiky. Zmíníme stěvíčnick pantoflíček, rudohlávek jehlancový, toič čmelákovitý i včelovitý, prstnatec májový, krušík bahenní, vstavač mužský a vojenský, pětiprstku žežulník či hlavinky horské. Významný je výskyt také kosatce trávovitého, pest-rého i sibiřského, lilie zlatohlavé a koniklece velkokvětého. Pro ilustraci uveďme, že v národní přírodní rezervaci Čertoryje bylo zaznamenáno na 500 druhů rostlin. (Mackovčín, 2002)

Nejvýznamnějším typem lesní vegetace jsou teplomilné doubravy a karpatské dubohabřiny. Velmi vzácná je šipáková doubrava jejíž jediný fragment najdeme v přírodní rezervaci Žerotín. (Mackovčín, 2002)

Pro harmonické prolínání krajiny, rozmanité způsoby hospodaření, různorodý historický vývoj a vysokou biodiverzitou na mnoha typech stanovišť byly Bílé Karpaty, jehož je mikroregion Strážnicko součástí, v roce 1996 vyhlášeny biosférickou rezervací UNESCO. (Mackovčín, 2002)

Na základě výše zmíněných chráněných oblastí, můžeme říci, že větší část území regionu spadá pod speciální ochranný režim. Ochranu přírody v nejvyšší kvalitě, zajišťuje Správa CHKO Bílé Karpaty ze svých dotačních titulů, Městský úřad Veselí nad Moravou a všechny obce mikroregionu ve spolupráci s nevládními organizacemi, které na Strážnicku působí. (Mackovčín, 2002)

7 KULTURNÍ A HISTORICKÉ PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU

Strážnicko, to je kraj vína, folkloru a orchidejí. Tak se také prezentuje, díky kombinaci kraje úrodných vinic, starobylých tradic a panenské přírody chráněnou UNESCO. Díky své příhraniční lokaci se zde prolínají jedinečné přírodní, kulturní i historické fenomény. A to je dobrý základ pro rozvoj cestovního ruchu. Proto se v této kapitole budeme věnovat kulturnímu vyžití v mikroregionu Strážnicko a také dalším zajímavostem. V následujícím přehledu uvádím významné památky některých obcí.

7.1 Sudoměřice

Obec byla založena v letech 1265 – 70 zemanem Sudomírem z rodu pánů ze Šternberka. Původní velkomoravské osídlení se nacházelo v lokalitě Hrůdy u říčky Morávka, kde jsou patrné zbytky valů původního hradiště. Ve vesnici se dochovalo několik tradičních usedlostí, tzv. **Podunajské hliněné domky** a také **Soubor tzv. německých domků** vystavěných pro německou finanční stáž v letech 1942 – 1944. (Sudoměřice, 2014)

7.2 Strážnice

Každá z deseti obcí má dlouholetou tradici, nejstarší a nejvýznamnější však zůstává město Strážnice, o kterém jsou první zmínky ze 14. století. Archeologické nálezy však vypovídají o daleko dřívějším osídlení tohoto území. Počátky samotného města jsou spojovány s upevňováním hranic českého království v době vlády Přemysla Otakara II. Na ochranu zemských hranic bylo vybudováno několik strážních hradů, zdejší vodní hrad byl vystavěn kolem roku 1260 a od toho má také město nejspíše svůj název – Strážnice. Dlouhou dobu bylo město královským majetkem, do soukromých rukou šlechtických rodů přešlo až ve 14. století a to severomoravským Kravařům. K dalším významným majitelům patřili rody Žerotínů a až do druhé světové války pak rod Magnisů. Pozdější vývoj města se přizpůsoboval životním etapám, ale stejně jako v minulosti i teď pulsuje Strážnice bohatým kulturním životem, nadanými umělci, nebo zkrátka jen lidmi, kteří své město milují. Co všechno zde stojí za zhlédnutí? (Strážnicko, 2012a)

Tabulka 4: Kulturně – historické památky města Strážnice (Město Strážnice, 2014)

Název památky	Popis památky
Zámek a zámecký park	Strážnický zámek byl původně vodní královský hrad, založený ve 2. pol. 13. století, později byl přestavěn na renesanční zámek. Svoji novorenesanční podobu s klasicistními prvky získal díky přestavbám za posledních majitelů rodu Magnisů. Dnes je zámek státní a má zde sídlo Národní ústav lidové kultury. Na zámku je stálá expozice nástrojů lidové hudby v ČR a zámecká knihovna a jiné sezónní výstavy. Zámek obklopuje anglický park s nejdelší platanovou alejí ve střední Evropě. Součástí parku jsou dva amfiteátry, letní kino, jezírka a dendrologická stezka s naučnými panely.
Kostel Nanebevzetí Panny Marie	Největší barokní památkou ve Strážnici je piaristický komplex z druhé třetiny 18. století, skládající se z kostela, kláštera a gymnázia. Interiér kostela s jedním hlavním a šesti postranními oltáři je vyzdoben barokními malbami a plastikami. Na zdejším piaristickém gymnáziu učil například vynikající vědec Jan Evangelista Purkyně a primu zde vystudoval mladý T.G. Masaryk.
Strážnické brány a Městská Věž	V době tureckého nebezpečí, ve druhé pol. 16. století, bylo celé město obeháno zdí s branami a vodním příkopem. V tehdejší době byla Strážnice největším opevněným městem hned po královské Praze. Z mohutných bran s názvy „Veselská“ a „Skalická“ se dodnes zachovaly jen boční bašty. Dominantou města je tzv. „Bílá věž“ u původně gotického kostela sv. Martina, postavená počátkem 17. století. V době nepřátelských nájezdů plnila strážní funkci.

Průzkův mlýn	Jedna z nejstarších dochovaných staveb Strážnice, o které se píše již v roce 1543; má historické architektonické prvky: mohutné nosné trámy a dřevěný mlýnský pranýř s letopočtem 1601 - Interiér je kompletně vybaven mlýnským zařízením ze 30. let 20. století. Objekt byl v provozu do roku 1975. Dnes je zde otevřena expozice mlynářství.
Památník Bratrského školství	Od roku je na místě bratrské školy, kterou zničili Bočkajovci v roce 1605, postaven památník školství. Do této školy docházel v letech 1604-1605 světoznámý pedagog a vědec J. A. Komenský (1592 – 1670) a jeho přítel Mikuláš Drabík. Spatříte zde odkryté základy stavby, altán s naučnými panely a bystu J. A. Komenského od sochaře Miroslava Hudečka.
Židovská synagoga se hřbitovem	V severní části města Strážnice stojí uprostřed bývalé židovské čtvrti židovská synagoga a za ní židovský hřbitov se starými náhrobkami. Nejstarší z nich pochází z roku 1648. Pod domem správce jsou zachovány židovské lázně – mikve.
Kostel sv. Martina	Připomíná se až v roce 1407, avšak zasvěcení se dokládá mnohem dříve. Má gotické jádro a pod fasádou byly objeveny lomená gotická okna a portály. Z erbovních štítků je významný zbytek osmicípé hvězdy – znaku rodu Šternberků.

7.3 Petrov

Zakladatelem obce byl Petr z Kravař, majitel strážnického panství, v roce 1391 – 1400 založil obec Petrov. Roku 1514 byla před Petrovem založena nová ves – Zvolenov. Později přejmenovaná na Bobalov. Mezi tím byl v Petrově založen mlýn, objeven léčivý sirnatý pramen a založeny první lázně (starší než Luhačovice), škola, cihelna apod. Později byly obě obce spojeny v jednu a v dnešním Petrově se nachází několik významných památek. (Obec Petrov, 2014)

Zvonice v Rybářích - památkově chráněná pozdě barokní zvonice z konce 18. století, stojící na exponovaném místě uprostřed ulice Rybáře, představuje nejstarší místní dochova-

nou církevní památku. V patře je na trémové konstrukci zavěšen starodávný zvon, snad z původního kostela, který podle místní pověsti „sviňa vyryla ze země“, tedy znovu objevila. Jejím původním posláním bylo ohlašování požáru, případně i oznamování času. (Obec Petrov, 2014)

Lázně – lázně se těšily většímu věhlasu než například Karlovy Vary a to od 15. století, v provozu s různými inovacemi, byly až do roku 1987, kdy se přislíbila jejich přestavba a dodnes tak nikdo neučinil. Budovy zchátraly a obcí byly pobořeny, proto už zbyl jen pramen a sny o znovuvyužití. (Obec Petrov, 2014)

Piže – památková rezervace lidové architektury, bezesporu nejvýznamnější soubor vinnohradnických staveb v celé České republice. Tento areál 80 vinných sklepů, budovali od 15. století samotní vinaři. Důvodů bylo mnoho – úschova potravin jako brambory, zelí, zeleniny, či masa a samozřejmě vína. V době nájezdů sloužily i jako úkryty pro děti, majetek a samotné majitele. (Obec Petrov, 2014)

7.4 Kněždub

Po roce 1264 založena velehradskými mnichy, kteří v tomto kraji získali dubové lesy. Vesnice opět spadala pod strážnické panství, které zde jako zajímavost mělo rybník – největší v okolí. Dominantou obce **je kostel sv. Jana Křtitele** postavený v roce 1898, u něj je chráněna skupina památných stromů – Kněždubské lípy. V obci se též nachází **rodné domy malířů Joži Uprky a Antoše Frolky**. Rodný dům bratří Uprků byl v roce 2004 zrekonstruován a bylo zde otevřeno Muzeum bratří Uprků. Joža Uprka, jeho bratr Franta a Antoš Frolka jsou pochováni na místním **hřbitově** nazývaném „Slovácký Slavín“. (Obec Kněždub, 2014)

7.5 Tasov

Obec známá již od roku 1217, kdy tudy vedla cesta z Čech do Uher „Porta Tasi“. Mezi hodnotné stavby patří **kostel sv. Jana Křtitele** z roku 1654, který byl postaven z materiálů původního kostelíka a také poslední **dům č. 52** s malovaným žudrem – památka lidové architektury z konce 18. století. (Obec Tasov, 2014)

7.6 Kultura v regionu

Kromě historických památek najdeme v regionu také spoustu zachovalých tradic, které se i v dnešních dnech aktivně udržují a to díky nadšení občanů či místním lidovým souborům. Hlavním kulturním centrem je Strážnice. Tady se v roce 1946 uskutečnil první festival věnovaný folkloru, pod názvem Československo ve zpěvu a tanci. Bylo to snad i díky příjemnému prostředí města, zámeckého parku s amfiteátry, že se vzbudil zájem veřejnosti o tradiční lidovou kulturu v celé poválečné zemi. Rok od roku se festival vyvíjel a již roku 1962 začal být chápán jako mezinárodní s průměrnou návštěvností 100 tisíc osob. Vždyť jej také začaly navštěvovat zahraniční soubory, jmenujme například: Kypr, Slovensko, Chorvatsko, Maďarsko, Kolumbii, Mexiko, Rakousko apod. Dnes se festival pyšní statutem CIOFF (Mezinárodní rady organizátorů festivalů folkloru a lidového umění), čímž se zařadil mezi vybrané celosvětové folklorní festivaly. Každoročně se poslední víkend v červnu, sjíždějí tisíce diváků, aby mohli obdivovat lidové tance, písně, ale i zachovalé tradice, zvyky či místní kroje. Festival pořádá Národní ústav lidové kultury a na programu nikdy nechybí prostor pro párový tanec danaj a mužský sólový tanec verbuňk. Ten byl v roce 2005 zapsán do seznamu „Mistrovské dílo ústního a nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO“ a sami diváci se mohou zúčastnit hodnocení o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku, nebo si na pódiu přímo zatančit. (MFF Strážnice, 2014)

Tak jako zpěv a tanec, k této oblasti nepochybně patří i vinařská tradice. Region totiž leží v nejteplejší oblasti České republiky a pro pěstování vína měl od nepaměti skvělé podmínky. Oproti okolním regionům se Strážnicko nezaměřuje až tak komerčně na turisty, vinaři mají úrodu, hroznů spíše pro vlastní spotřebu. I přes to se tu dochovaly z historie významné mezníky života vinaře, jako Zarážání hory, pravidelně konané v srpnu kdy dozrávají hrozny na vinicích. Výsledek celoroční namáhavé práce bylo potřeba zabezpečit a tak do „zaražené hory“ nikdo nesměl vstoupit a hrozen utrhout. Jinak by ho čekal trest od hotařů, kteří obcházeli a vinohrady hlídali. Posléze následuje vinobraní a to nejen Strážnické, ale postupně se slaví i v ostatních obcích, spíše pod názvem Den otevřených sklepů či v Petrově Den vinařů. Tyto oslavy patří k završení práce s hrozny a jeho přeměny ve víno, nechybí zpěv, tance, ochutnávky burčáků a všeobecné veselí s vínem spojené. Nezapomenutelné zážitky jsou zajisté z návštěv přírodního areálu petrovských Plží, o kterých již byla řeč v mé bakalářské práci.

K dalším akcím, které provázejí život v obcích, patří plesová sezóna, zabijačky, fašaňkový průvod, stavění máje, oslavy velikonočních svátků, dožínky, košty vína i pálenek. K tomu neodmyslitelně patří i slavnost oskeruší, pořádána na záchranu a propagaci vzácné dřeviny jeřábu oskeruše, který má domov právě na Slovácku. Je spojena s ochutnávkou destilátů a jiných produktů z ní vyrobených. Spoustu dobových tradic, můžete shlédnout při pravidelných programech strážnického skanzenu. K nejnavštěvovanějším patří Velikonoce ve skanzenu, Podzim na dědině, Radujme se, veselme se aj. Nelze opomenout ani tradiční hody, konající se v obcích vždy na počest určitého patrona, kterému je zasvěcen místní kostel. Vícedenní akce se stárkem, stárkou a chasou v čele, má za úkol oslavit hojnost a blahobyt všeho, co přinesl celý rok.

Spoustu dalších kulturních akcí jako divadla, drakyády, vánoční koncerty, tvořivé dílničky, přednášky a semináře, se konají v kulturních zařízeních jednotlivých obcí. Mimo budovy se odehrávají také církevní poutě, nejznámější asi na poutní kopec Žerotín, kde i od roku 1949 stojí kaple, opředená několika pověstmi. Na čerstvém vzduchu se také konají akce spojené s Baťovým kanálem, vodní cestou využívanou pro turistické účely. Již o ní byla výše řeč, pouze zmíním, že obce na základě projektu Evropské Unie vytvořili Agenturu pro rozvoj turistiky na Baťově kanále a v současné době se obce Strážnice, Petrov i Sudoměřice snaží o co největší propagaci a realizaci svých projektů na Baťově kanále.

V klidnější formě poznání se doporučuje pět muzeí, které se v mikroregionu nacházejí a díky kterým návštěvník pozná tradiční stavby, zvyky, produkty a historii území. Jsou to tato muzea:

- Muzeum vesnice Jihovýchodní Moravy ve Strážnici, nebo-li skanzen
- Městské muzeum ve Strážnici
- Muzeum Oskoruší v Tvarožné Lhotě
- Salaš Travičná – Muzeum Kopanic – přírodní areál nad Tvarožnou Lhotou
- Průzkův mlýn ve Strážnici (Strážnicko, 2012a)

Ani na sportovní nadšence region nepozapomíná, i když většina sportovních ploch je primárně určena pro obyvatele mikroregionu. Často se zde však konají akce, které navštěvují sportovní nadšenci i z blízkého okolí. Pro rozvoj cestovního ruchu jsou k dispozici tenisové kurty v obcích Strážnice, Petrov, Kozojídky a Žeraviny. Víceúčelová hřiště jsou v každé

obci, nejvíce ve Strážnici a Kozojídkách, po třech hřištích. Ve Strážnici je navíc hala, uzpůsobená na hraní stolního tenisu. Klasickou tělocvičnu, většinou při školních budovách, mají všechny obce kromě Žeravin a Kozojídek. Nejvíce má Strážnice, opět tři.

Možnosti koupání jsou pouze v přírodních nebo uměle vytvořených nádržích a to v Sudoměřicích, Petrově a Tvarožné Lhotě. Nejvyhledávanější je vodní plocha v rekreační oblasti Lučina, kde je možnost i ubytování, hřiště na minigolf, občerstvení, cyklo i pěší turistiky apod. Placené koupaliště je pouze ve Strážnici. Je vybaveno dvěma bazény (plavecký a dětské brouzdaliště) a jedním tobogánem. Poblíž se nachází sociální zařízení, šatny, hřiště na minigolf a venkovní občerstvení. Pro zimní rekreaci není v mikroregionu k dispozici žádná sjezdovka ani uměle udržovaná plocha k bruslení. Obyvatelé zajíždějí do blízkého okolí a využívají přírodní zdroje, které zamrzají, pokud je kvalitní zima. (Strážnicko, 2012a)

8 REALIZAČNÍ PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU

V návaznosti na teoretickou část týkající se realizačních předpokladů, je velmi důležité zhodnotit pro výstupy praktické části situace v daných oblastech. Mezi nejdůležitější pro cestovní ruch jsou dopravní infrastruktura, stav ubytovacích a stravovacích zařízení, rozmístění informačních center, cestovních kanceláří a také doplňkové služby. Pro kvalitní rozvoj cestovního ruchu je potřeba, aby dané oblasti byly rozsahem i strukturou vhodné.

8.1 Dopravní infrastruktura

Doprava je faktor, bez něž by existence cestovního ruchu nebyla možná. Mikroregion Strážnicko má vysoce rozvinutý potenciál v této oblasti, neboť jeho dopravní obslužnost je na vysoké úrovni. Je zde jak silniční, tak železniční a dokonce i lodní infrastruktura.

8.1.1 Silniční doprava

Mikroregionem neprochází žádná dálnice, ani rychlostní komunikace (rychlostní silnice R55 Olomouc – Břeclav je zatím ve výstavbě či v plánech), hlavní silniční trasou tak zůstává silnice I. třídy č. 55 Olomouc – Přerov – Uherské Hradiště – Břeclav, kde se napojuje na dálnici D2 Bratislava – Brno. U obce Sodoměřice se pak napojuje na I/70, vůbec nejkratší silnici I. třídy na území České republiky, měřící 2,45 kilometru. Leží na spojnici měst Strážnice – Skalica, čili spojuje region se Slovenskou republikou. Ze Strážnice také vychází silnice II. třídy č. 426 Strážnice – Bzenec – Medlovice. Silnic III. třídy je 7 celkem v celém území a jejich stav je oproti jiným silnicím III. třídy v regionu, poměrně na vysoké úrovni, což je pozitivní pro kvalitní silniční provoz. Tento stav také pozitivně podporuje rozvoj cestovního ruchu. (Ředitelství silnic a dálnic, 2012)

Hromadnou přepravu osob zajišťuje Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje, dále jen IDS JMK, na poli silniční dopravy je pak zastoupena společnostmi ČSAD KYJOV Bus a.s., ČSAD HODONÍN a.s., VYDOS BUS a.s a BORS BŘECLAV a.s. Pro cestující může být tento systém zmatečný a to jak v množství autobusových dopravců, tak celkově systému IDS JMK kvůli malé propagaci. Autobusové zastávky se ale nachází v každé obci a autobusová doprava je pravidelná mimo víkendy. Tam jsou spojení horší.

8.1.2 Železniční doprava

Nejdůležitější tratí v oblasti je železniční koridor č. 330 Břeclav – Přerov, který je součástí tranzitního železničního koridoru, druhého s celkového počtu čtyř, vedoucí na trati Petrovice u Karviné – Břeclav. Z vyššího celku je součástí Panevropského koridoru IV: Drážďany – Praha – Bratislava - Vídeň – Budapešť – Arad. Na tuto trať se napojuje pro mikroregion zásadní trať č. 343 (Hodonín) – Rohatec – Veselí nad Moravou – Vrbovce. Úsek Hodonín – Rohatec je souběžný s tratí č. 330, výše uvedenou. Železniční tratě spojují pouze obce Sudoměřice a Strážnice, které mají vlaková nádraží. V obci Petrov je železniční zastávka, v ostatních obcích není vlaková veřejná doprava možná, je zajištěna pouze autobusovou dopravou. (České dráhy, 2009)

8.1.3 Cyklistická doprava

Sledované území má bohatou síť cyklotras a to i takových, na vysoké úrovni. Patří mezi ně dvě dálkové cyklotrasy, Moravská stezka č. 47 Veselí nad Moravou – Hodonín, v délce 31,3 kilometru na území Strážnicka a Beskydsko-karpatská magistrála č. 46 Sudoměřice – Vápenky (Český Těšín) v délce 42,3 kilometru na území Strážnicka. Z naučných stezek můžeme zmínit Šumárnickou naučnou stezku Strážnice – Velká nad Veličkou, v délce 18 kilometrů s 18 naučnými tabulemi o životě a hospodaření ve zdejší krajině. Další je Strážnická vinařská stezka v délce 101 kilometrů, která zasahuje i do širšího okolí mikroregionu Strážnicko. Začíná v Uherském Ostrohu – Strážnice – Hluk – Ostrožská Lhota. Přímou v něm je potom šest tematických cyklotras, uvedených v tabulce. (Strážnicko, 2012b)

Tabulka 5: Přehled cyklotras v mikroregionu (Strážnicko, 2012b)

Název cyklotrasy	Délka	Průběh cyklotrasy
Uprkova stezka	26 km	Strážnice – Tvarožná Lhota – Kozojídky
Stezka Strážnickým Pomoravím	10 km	Strážnice – Petrov
Oskerušová stezka	25 km	Tvarožná Lhota – Radějov
Stezka Strážnickými vinohrady	18 km	Strážnice – Žerotín - Sudoměřice – Petrov
Bělokarpatská stezka	16 km	Kněždub – napojení na NS Šumárnická
Okolo Radějova	19 km	Radějov - Mlýnky

8.1.4 Lodní doprava

Jako turistická vodní cesta je zde zastoupen pro lodní dopravu Bařův kanál o délce 60 km z Otrokovic do Sudoměřic. Nákladní plavba zde nefunguje, byť k tomuto účelu byl Bařův

kanál vybudován. Území regionu se týká úsek Strážnice – Sudoměřice. Provoz je omezen plavebními komorami, které mají svůj provozní řád, nejčastěji se začíná v dubnu (prakticky hned jak to počasí dovolí) a končí se vždy 28. října. Tradiční „Odemykání plavební sezóny“ bývá vždy 1. května. (Baťův kanál, 2014)

8.2 Ubytovací a stravovací zařízení

Úroveň a rozsah této materiálně – technické základny, je závislý na možnostech využití atraktivit v oblasti. Strážnicko má širokou nabídku turistických služeb a také je má kvalitně rozvinuté, čímž si zajišťuje možnost růstu v oblasti cestovního ruchu. I nabídka ubytovacích zařízení je velmi různorodá a bohatá, přes hotely, penziony, chatové oblasti, ubytovny soukromých podnikatel z řad obyvatel nebo autokempinky. Obce Kněždub a Kozojídky ubytování jakéhokoliv typu nenabízejí. Naopak nejvíce možností nabízí největší z obcí, Strážnice. V níže vytvořených tabulkách můžete vidět rozložení ubytovacích zařízení v obcích mikroregionu.

Tabulka 6.: Ubytovací zařízení ve městě Strážnice (Slovácko, 2014)

Název	Kategorie	Sezónní provoz	Kapacita (počet lůžek)
Autokempink Strážnice	kemp	letní	300 + 2,5 ha plochy pro
Dům dětí a mládeže	ubytovna	celoroční	20
Hatěcký mlýn	ubytovna	celoroční	12 + 3 přistýlky
Hotel Strážnice	hotel ***	celoroční	136 + 50 přistýlek
Interstudent	ubytovna	celoroční	200
Milumi	penzion	celoroční	7 + 1 přistýlka
Motorest u Cioša	motorest	celoroční	10
Na Kamenčí	penzion	celoroční	12
Penzion Amálka	penzion	celoroční	8 + 2 přistýlky
Penzion Archa	penzion	celoroční	14 + 3 přistýlky
Penzion Ludor	penzion	celoroční	14
Penzion U kmotra	penzion	celoroční	8 + 1 přistýlka
Zámecké sklepy	penzion	celoroční	10 + 2 přistýlky
TJ Jiskra Strážnice	ubytovna	celoroční	46
U Veličky	ubytovna	letní	10 + 3 přistýlky

Tabulka 7: Ubytovací zařízení v obci Petrov (Slovácko, 2014)

Název	Kategorie	Sezónní provoz	Kapacita (počet lůžek)
U Koštuříků	penzion	celoroční	8 + 2 přistýlky

Tabulka 8: Ubytovací zařízení v obci Radějov (Slovácko, 2014)

Název	Kategorie	Sezónní provoz	Kapacita (počet lůžek)
Penzion Jana	penzion	celoroční	150
Penzion Queen-bar	penzion	celoroční	15 + 2 přistýlky
Penzion Roseta	penzion	celoroční	16 + 1 přistýlky
Rekreační dům Javor	penzion	celoroční	6 + 2 přistýlky

Tabulka 9: Ubytovací zařízení v obci Tvarožná Lhota – Lučina (Slovácko, 2014)

Název	Kategorie	Sezónní pro-	Kapacita (počet lůžek)
Autokemp Danaj Luči-	autokemp	letní	20 + 80 přistýlek
Autokemp Lučina	autokemp	letní	50 + 160 míst na stany/karavan
Hotel Radějov	hotel	celoroční	190

Tabulka 10: Ubytovací zařízení v obci Hroznová Lhota (Slovácko, 2014)

Název	Kategorie	Sezónní provoz	Kapacita (počet lůžek)
U Maléřa	penzion	celoroční	10 + 4 přistýlky
U Pavliců	penzion	celoroční	8 + 1 přistýlka

Tabulka 11: Ubytovací zařízení v obci Tasov (Slovácko, 2014)

Název	Kategorie	Sezónní provoz	Kapacita (počet lůžek)
Turistická ubytovna	ubytovna	celoroční	40 + 5 přistýlek

Tabulka 12: Ubytovací zařízení v obci Sudoměřice (Slovácko, 2014)

Název	Kategorie	Sezónní provoz	Kapacita (počet lůžek)
Penzion Pod Vápen-	penzion	celoroční	17 + 4 přistýlky

Tabulka 13: Ubytovací zařízení v obci Žeraviny (Slovácko, 2014)

Název	Kategorie	Sezónní provoz	Kapacita (počet lůžek)
Vila Alžběta	penzion	celoroční	12 + 3 přistýlky

8.3 Stravovací zařízení

Můžeme říct, že rozmístění stravovacích zařízení kopíruje rozmístění ubytovacích kapacit. Možnosti občerstvení se nacházejí v každé z obcí, nejvíce jsou zastoupeny ve Strážnici a to

i svou různorodostí. Najdeme zde sedm restaurací, dvě cukrárny, několik barů a hostinců a motorest. Pro potřeby zvýšení atraktivity regionu je především potřeba posílit služby v obcích turisticky atraktivních, ale které jsou pod stínem největší Strážnice. Proto zde není možné využít služeb na stejné úrovni.

8.4 Informační centra, cestovní kanceláře a doplňkové služby

Komplexní informace o turismu v regionu poskytuje Turistické informační centrum se sídlem ve Strážnici, které vzniklo v roce 2009 a od roku 2010 má stálého pracovníka. Zprostředkovává informace jak o mikroregionu Strážnicko, tak o Slovácku či Bílých Karpatech a to z hlediska kulturních, sportovních a společenských akcí, ale také o přírodních, historických a kulturních památkách, možnostech ubytování, stravování a o jiných službách. K dispozici jsou propagační a informační materiály, prodej místních výrobků, internet pro veřejnost a půjčovna kol. Další informace, ale v mnohem menším rozsahu poskytuje MAS Strážnicko, infocentrum Lučina, Radějov a Hroznová Lhota. (Turistické informační centrum, 2014)

Cestovní ruch zprostředkovávají cestovní kanceláře, nejvýznamnější sídlí ve Strážnici – Travel 2002. Zabývá se spíše zahraniční turistikou, pokud vnitrozemskou, neposkytuje ji na území mikroregionu.

Služby průvodců zde nejsou rozšířené. Finanční a směnárenské služby poskytují banky opět sídlící ve Strážnici – Komerční banka, Česká spořitelna apod.

9 SWOT ANALÝZA

Na základě předpokladů, již definovaných výše, vytvoříme analýzu silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení v mikroregionu. Smyslem SWOT analýzy je souhrnně popsat hlavní vnitřní a vnější faktory, které mají vliv na rozvoj dané obce. (Metodika tvorby programu rozvoje obce, 2014). Vnitřními faktory jsou silné stránky (**S**trengths), tj. pozitivní (nadprůměrné) skutečnosti daného území a slabé stránky (**W**eaknesses), tj. problémy, negativní skutečnosti území. Vnější faktory většinou území nemá možnost svými silami ovlivnit; pojmenovány jsou jako příležitosti (**O**pportunities) a hrozby (**T**hreats). V návrhové části se pak hledají cesty, jak využít identifikované silné stránky a příležitosti a jak eliminovat zjištěné slabiny a hrozby. Rozdělíme ji na přírodní, kulturně-historické a realizační.

9.1 Přírodní předpoklady cestovního ruchu

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - přirozeně čisté životní prostředí - původní, diverzifikovaná krajina - chráněné krajinné oblasti - výskyt vzácných druhů rostlin a živočichů - vzácné biotypy luční a lesní -vhodné klimatické a půdní podmínky 	<ul style="list-style-type: none"> - nekvalitní přírodní koupaliště - nedostačující údržba krajiny -vysoké hodnoty půdní i vodní eroze -omezení v chráněných územích – limity těžeb atd
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - zvýšit zájem o agroturistiku, ekoturistiku apod - využití netradičních forem zemědělství, vybudování rodinných farem a následné propojení s venkovskou turistikou - investice do údržby krajiny - realizace projektů ekologické stability 	<ul style="list-style-type: none"> - vysychání vodních toků/záplavy - poškození přírody vlivem nevhodného chování účastníků cestovního ruchu - znehodnocení krajiny - nepřiměřená zástavba v chráněných krajinných oblastech - zhoršení životního prostředí se vzrůstající intenzitou dopravy

9.2 Kulturně historické a společenské předpoklady cestovního ruchu

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - pořádání kulturních a společenských akcí neregionálního významu, uchování kulturních tradic, především folklóru - lidová architektura i v obcích - pořádání kulturních akcí - kulturní domy a sportovní zařízení v obcích - znalost tradičních postupů (především řemeslná výroba, ovocnářství) 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek finančních prostředků na péči o památky - sezónnost cestovního ruchu (letní turistika) - nízké zapojení mladých lidí do podpory zachování tradic a folklóru - propagace soustředěna pouze na některé akce - málo využití hmotné kulturní dědictví v některých obcích mikroregionu - malá využitelnost kulturních zařízení a sportovních areálů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení turistické image mikroregionu - využití finanční výpomoci ze strany EU na údržbu historických památek - zvýšená poprávka po nových produktech cestovního ruchu (kongresová turistika, léčebný a lázeňský cestovní ruch) - propagace a rozšíření nabídky volnočasových a sportovních aktivit - rozšíření kulturních a sportovních nabídek v zimním období - dobudování společenských sálů - vytvoření těsné spolupráce v oblasti cestovního ruchu a propagace se sousedními regiony a se Slovenskem - využití potenciálu Baťova kanálu - podpora rozvoje vinařské turistiky 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršení stavu kulturně historických památek - poškození kulturně historických památek vlivem nedisciplinovaného chování účastníků cestovního ruchu - rostoucí konkurence ze strany tuzemských a mezinárodních festivalů

9.3 Realizační předpoklady cestovního ruchu

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobrá dopravní obslužnost v pracovní dny -turisticky atraktivní území -hustá síť turistických tras a cyklostezek - lodní turistika na Baťově kanále - vyhovující kapacita ubytovacích a stravovacích zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - špatný stav některých silnic III. třídy a místních komunikací - soustředění ubytovacích zařízení jen do vybraných obcí - orientace především na letní turistiku - slabé služby v rekreačních zařízeních a nedostatečná nabídka produktů - malá propagace mikroregionu a nízká kvalita informačních služeb
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - rekonstrukce silnic III. třídy a místních komunikací - zvýšení podílu dlouhodobé rekreace a zimního turistického ruchu - spolupráce se sousedními mikroregiony v oblasti využívání společné infrastruktury cestovního ruchu - získání finančních prostředků z fondů EU na vybudování a modernizaci ubytovacích a rekreačních zařízení - rozšíření a zkvalitnění služeb pohostinství ve všech obcích mikroregionu - zlepšení kvality nabízených služeb zaměstnanců působících v oblasti cestovního Ruchu a restauračních zařízení - rozvoj tradičního lázeňství - budování parkovacích zón - půjčovna cyklistického vybavení/opravna 	<ul style="list-style-type: none"> - snížení kvality dopravní obslužnosti -pokračující úpadek kvality silnic III. třídy a místních komunikací - útlum pěší a cykloturistiky z důvodu zhoršení životního prostředí vlivem narůstající intenzity automobilové turistiky - snížení konkurenceschopnosti mikroregionu v oblasti cestovního ruchu -nedostatečné využití potenciálu cestovního ruchu

10 STRATEGIE ROZVOJE V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU

Vzhledem k přelomovému roku, kdy začíná platit nová rozvojová strategie mikroregionu Strážnicko na období 2014 – 2020, si na tomto místě dovoluji vypracovat na základě předchozí SWOT analýzy, strategii novou, kde určím několik strategických cílů. Zpracování nové strategie je zdlouhavý proces, kdy mikroregion bere v potaz všechny proměnné, aby kvalitně obstál v konkurenci jiných území. Musí zhodnotit svoji stávající situaci se svými vizemi – tím, čeho chce dosáhnout. K tomu využívá cíle a opatření pro jejich dosažení. Místní akční skupina Strážnicko, která má zpracování na starosti, bude mít novou oficiální strategii na období 2014 – 2020, hotovou až ke konci tohoto roku. Následně proto zpracují katalog několika projektů.

STRATEGICKÁ VIZE

Mikroregion Strážnicko chce být v budoucnosti atraktivní dynamicky se rozvíjející region, založený na partnerském soužití obcí, podnikatelů, spolků, ale také jeho obyvatel. Stane se plnohodnotnou součástí Jihomoravského kraje s kvalitním prostředím a životními podmínkami na vysoké úrovni, stejně tak jako vyhledávanou turistickou oblastí s rozvinutými službami a místem vhodným k rekreaci.

10.1 Stanovení nových strategických priorit a cílů

Priority vymezují zásadní směry rozvoje, které jsou společné pro všechny obce mikroregionu nebo alespoň většinu z nich. Jejich stanovením se určí oblasti rozvoje. Formulace dlouhodobých cílů charakterizují konečný stav pro jednotlivé priority, kterého se má dosáhnout pro realizaci strategie. Na základě SWOT analýzy stanovují následující:

Priority

1. Rozvoj obcí a infrastruktury cestovního ruchu
2. Vytvoření konkurenceschopných produktů cestovního ruchu a zkvalitnění služeb
3. Zlepšení image a propagace mikroregionu

Prvním tématem spojujícím všechny obce je jejich rozvoj a to v oblasti technické a dopravní infrastruktury (je potřeba zlepšit a modernizovat kanalizace, čistírny odpadních vod, veřejné osvětlení, změnit jízdní řád ve prospěch návaznosti a navýšení spojů, doplnění parkovacích ploch apod.) K rozvoji obcí patří i opravy, údržba, modernizace, zkvalitnění občanské vybavenosti a služeb.

Cílem je pravidelná údržba již vytvořených předpokladů cestovního ruchu, jako odpočívadel, informačních tabulí aj. Také je důležité zlepšit všeobecnou infrastrukturu obcí, pokud se chtějí dále rozvíjet v oblasti cestovního ruchu a přivítat zvýšený příliv návštěvníků. S tím souvisí vývoj infrastruktury cestovního ruchu, jako vytvoření půjčoven kol, nových ubytovacích kapacit apod.

Další prioritní oblastí je vytvoření konkurenceschopných produktů a zkvalitnění služeb týkajících se cestovního ruchu a rozvoj venkovské turistiky. Patří sem zkvalitnění zázemí pro volnočasové aktivity a rekreaci, zlepšení ubytovacích a stravovacích možností. Je potřeba rozšířit nabídku využití mikroregionu pro potenciálního turistu. To je důležité i pro obyvatele, neboť rozšířením se zvýší i možnost nových pracovních míst

Cílem je dosáhnout rozšíření služeb, zlepšení ubytovacích a stravovacích služeb. Je důležité získat návštěvníky na delší dobu než jednodenní výlet a to je možné pomocí nových produktů, které budou schopné konkurovat produktům atraktivnějších regionů.

Poslední oblastí je propagace mikroregionu, která je nezbytná pro všechny regiony, neboť jen tak je region schopen přilákat potenciální návštěvníky. Současně s tím má vliv i na získání potenciálních investorů. Zlepšením dobrého jména území selepší i situace pro pravidelné návštěvníky.

Cílem je zvýšit přitažlivost, vytvořením marketingového programu mikroregionu a budováním pozitivního mediálního obrazu území. S tím souvisí zvýšení propagace i fyzickou formou v samotném mikroregionu.

10.2 Stanovení opatření a aktivit strategie

Opatření představují jednotlivé projekty, jejichž realizace vede k řešení problémů nebo využití silných stránek mikroregionu. Jejich realizací jsou naplňovány stanovené priority a cíle. Každé opatření se skládá z jednotlivých aktivit, které napomáhají jejich realizaci.

Tabulka 14: Opatření a aktivity 1 prioritní osy

Prioritní osa 1: Rozvoj obcí a infrastruktury cestovního ruchu		
Opatření	Aktivita	Projekt
Opatření 1.1: Budování a obnova technické infrastruktury	Aktivita 1.1.1.: Budování a rekonstrukce místních komunikací a chodníků	
	Aktivita 1.1.2.: Rekonstrukce a budování veřejného osvětlení	
Opatření 1.2: Doprava a dopravní obslužnost	Aktivita 1.2.1. : Rekonstrukce autobusových zastávek a železničních budov	
	Aktivita 1.2.2.: Budování nových a rozšiřování stávajících parkovacích a odstavných ploch	1,2,3,5
	Aktivita 1.2.3.: Zajištění kapacitního, rychlého připojení přes území a kvalitní dopravní dostupnosti	
Opatření 1.3: Zkvalitnění života a služeb v mikroregionu	Aktivita 1.3.1.: Rekonstrukce, revitalizace, stavba budov a nové využití prázdných, nevyužitých budov, památek apod.	1,5
	Aktivita 1.3.2.: Rozšíření nabídky a zajištění dostupnosti služeb (potravin, cukrárna, bankomat)	
	Aktivita 1.3.3.: Spojení mikroregionu s okolím, např. i meziregionální spolupráce	4

Tabulka 15: Opatření a aktivity 2 prioritní osy

Prioritní osa 2: Vytvoření konkurenceschopných produktů cestovního ruchu a zkvalitnění služeb		
Opatření	Aktivita	Projekt
Opatření 2.1: Vybudování zázemí pro jednotlivé oblasti cestovního ruchu	Aktivita 2.1.1.: Rekonstrukce a výstavba prostor pro sportovně rekreační činnost	2
	Aktivita 2.1.2.: Podpora nabídek pro vodáky – vybudování přístavišť a prostorů s celkovou infrastrukturou	3
	Aktivita 2.1.3.: Modelování služeb pro určitou klientelu	4
Opatření 2.2: Zlepšení kvality služeb ubytovacích	Aktivita 2.2.1.: Podpora vzniku nových a modernizace stávajících ubytovacích a stravovacích kapacit.	1,2,3

Tabulka 16: Opatření a aktivity 3 prioritní osy

Prioritní osa 3: Zlepšení image a propadace mikroregionu

Opatření	Aktivita	Projekt
Opatření 3.1: Marketing cestovnícho ruchu	Aktivita 3.1.1.: Vydávání společných propagačních materiálů (letáků, map, brožur, publikací apod.) a jednotná prezentace mikroregionu	6
	Aktivita 3.1.2.: Aktualizace a doplnění webových stránek mikroregionu	6
	Aktivita 3.1.3.: Vytvoření informačních systémů (vyznačení území mikroregionu pomocí infotabulí, vyzení památek, informace pro návštěvníky v každé obci s informacemi o historii, památkách, infocentrum apod.)	5,6
	Aktivita 3.1.4.: Tvorba nových produktů CR (např. tzv. produktové balíčky)	4,6
Opatření 3.2: Rozvoj venkovské turistiky	Aktivita 3.2.1.: Podpora a propagace stávající tradičních akcí v regionu, které jsou atraktivní pro veřejnost	6
	Aktivita 3.2.2.: Vytvoření nových nebo obnovení starých tradic v regionu, pořádání kulturních, sportovních a jiných akcí	6

(vlastní zpracování)

11 KATALOG PROJEKTŮ

V návaznosti na předchozí socioekonomickou analýzu a SWOT analýzu jsem vytvořila strategii pro mikroregion Strážnicko s několika cíly. Na ty volně navazuje sedm opatření, které je možné splnit díky 18 aktivitám. Volně jsem zvolila pouze několik z nich, které se přímo dotýkají tématu rozvoje cestovního ruchu a mohly by přispět mikroregionu v jeho rozmachu v této oblasti. Na tomto místě uvádím přehled 6 projektů libovolně vybraných v návaznosti na jednotlivé aktivity.

11.1 Lázeňský areál Petrov

Projekt je navržen v souvislosti s historickou tradicí lázeňství v obci Petrov a dosavadní existencí léčebného alkalicko – sirnato železitého pramene. Jeho historie spadá až do 16. století. Využíval se především k léčbě ženských chorob, kožních chorob, ale také při nemocech pohybového aparátu. Největšího rozkvětu zažívají petrovské lázně v období 20. let 20. století, postupem času se přechází na ambulantní léčbu (masážemi a koupelemi), je zde 16 van a až do roku 1987 lázně navštěvuje až 70 pacientů denně. Po roce 1989 se místo slíbené přestavby, však zchátralé budovy postupně likvidují a s nimi i přilehlý lázeňský park. Na základě opatření 1. 3 aktivity 1. 3. 1. a opatření 2. 2. aktivity 2. 2. 1. navrhuji **kompletní obnovu lázeňství v obci Petrov**. Cílem je využít přírodního léčebného pramene v obci a obnovit dlouholetou lázeňskou tradici. V okolí mikroregionu jsou lázně nejbližší ve městě Hodonín a obci Ostrožská Nová Ves, proto by obnova byla přínosem pro mikroregion v následném rozvoji v oblasti cestovního ruchu a zvýšením počtu návštěvníků. (Obec Petrov, 2014)

Tabulka 17: Projekt č. 1 (vlastní zpracování)

Záměr	Projekt započne revitalizace území bývalých lázní, kde se následně vybuduje lázeňský pavilon (komplex budov lázní, ubytovacího zařízení a stravovací části). Lázně budou mít prostory pro koupele a prostory pro wellness jako masáže, saunování apod. V okolí se obnoví lázeňský park s lavkami a „kolečkem“ pro pořádání tanečních zábav a podobných událostí. Nacházet se zde bude také altánek s informačním panelem a pítkem sirovodíkového pramene. Objekt bude doplňovat parkoviště přístupné od hlavní cesty na Hodonín – Veselí nad Moravou (E55 Přerov-Břeclav).
Žadatel	Hlavním žadatel by se mohl stát Svaz léčebných lázní ČR, dále samotná obec Petrov/mikroregion Strážnicko, pro dotace Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod
Náročnost	30 měsíců: 12 měsíců stavební práce, 6 měsíců vybavení prostor, 2 měsíce lázeňský park a vybudování parkoviště, 10 měsíců na prostory ubytování a stravování
Náklady	200 000 000 Kč z čehož 70 000 000 Kč případně na samotnou výstavbu objektu lázní, 100 000 000 Kč, na ubytovací a stravovací zařízení (Hotel Lázně Petrov s restaurací) a 30 000 000 Kč práce v přilehlém okolí
Financování	Kombinované: z EU skrze Regionální operační program Jihovýchod a jeho prioritní osu 2 – Rozvoj udržitelného cestovního ruchu (dotace pokryje asi 70% nákladů). Stát skrze Národní program podpory cestovního ruchu pro rok 2014 z podprogramu Cestování dostupné všem. Spoluúčast z vlastních rozpočtů i kraj či obec – tyto tři tvoří zbylých 30% nákladů.

11.2 Sportovně – relaxační areál Balneo Petrov

Obec Petrov má nejlepší umístění v mikroregionu – má stejnou vzdálenost od dvou měst Hodonínem a Veselím nad Moravou, také má jako druhá největší obec mikroregionu největší předpoklady ke kvalitnímu rozvoji a to nejen v oblasti cestovního ruchu. Sportovní areál je tady postupně budován už několik let z podnětu soukromého majitele. Na původní ploše zahrady mateřské školy se jako první vystavěly venkovní kurty s posezením, dále kryté kurty s malým barem a nakonec dvě bowlingové dráhy. V tuto dobu je další rozšíření pozastaveno, proto na základě opatření 1. 2. aktivity 1. 2. 2. a opatření 2. 1. aktivity 2. 1. 1. navrhuji **dobudování sportovně – rekreačního centra** s následním spojením s lázněmi. Cílem je zatraktivnění území i pro sportovně zaměřené turisty a možné propojení s lázeňským areálem (využití i wellness typu). Největším přínosem pro mikroregion by bylo kvalitní sportovní zázemí k pořádání akcí nejen sportovního typu, ale také ke zvýšení návštěvnosti mikroregionu.

Tabulka 18: Projekt č. 2(vlastní zpracování)

Záměr	Ke stávající budově dobudovat prostory pro spinning, malou tělocvičnu (cca 20 lidí), solární studio, posilovnu apod. Může se zde vybudovat také plavecký bazén a relaxační prostory. Tento areál může být propojen s komplexem lázní a to po hranici lázeňského parku citelným spojovacím průchodem. Původní bar navrhuji zrekonstruovat a přizpůsobit nárokům provozu i stravovací jednotkou (kuchyně pro základní chod). K areálu bude patřit i dětské hřiště a parkoviště. Areál je přístupný z lázní Petrov a po vlastní příjezdové cestě, na kterou se napojí parkovištěm.
Žadatel	soukromý majitel
Náročnost	12 měsíců
Náklady	15 000 000 Kč z čehož 5 000 000 Kč připadne na dobudování areálu, rekonstrukci baru a stravovací části, 10 000 000 Kč vloženo na tvorbu bazénu, spinningu apod. včetně úpravy okolí, vybudování parkoviště apod.
Financování	Soukromý majitel z dotací EU skrze Regionální operační program Jiho- východ a jeho prioritní osu 2 – Rozvoj udržitelného cestovního ruchu (dotace pokryje asi 70% nákladů), zbytek musí majitel zaplatit sám.

11.3 Přístaviště Petrov – Baťův kanál

V mikroregionu se nacházejí přístaviště ve 3 obcích, které leží v blízkosti Baťova kanálu a to Sodoměřice, Petrov a Strážnice. Pro vybudování kvalitního zázemí pro lodní cestovní ruch, kvůli omezeným možnostem prostoru v ostatních obcích, má předpoklady pouze Petrov. Zde se nachází přístaviště ve volné lokalitě za obcí, přecházející do místních luk. Na základě opatření 1. 2. aktivity 1. 2. 2. a opatření 2. 1. aktivity 2. 1. 2. a opatření 2. 2. aktivity 2. 2. 1. navrhuji **celkovou rekonstrukci přístaviště Petrov**. Cílem je vybudovat plnohodnotný rekreační přístav, který bude součástí veřejné základní sítě přístavů a to zlepšením infrastruktury přístaviště, vytvořením celoročního kotviště a rozšířením služeb pro turisty – ubytování, stravování, možnost vypouštění odpadů z lodí apod. Přínosem pro region je jednoznačně příliv „vodáků“, stejně tak jako kvalitní zázemí pro vodní dopravu, pokud by se v budoucnu tato vodní cesta dále rozšiřovala.

Tabulka 19: Projekt č. 3(vlastní zpracování)

Záměr	Ke stávajícímu přístavišti, které tvoří molo s místem pro kotvení čtyř lodí, vybudovat lagunu k celoročnímu kotvení. Tato se bude nacházet před mostem směrem od Strážnice, kde dojde k částečnému narušení hráze a spojením s kotvištěm (lagunou), zde se vybuduje kompletní infrastruktura se zajištěním servisních služeb jako čerpání pohonných hmot, napojení na elektrickou energii a pitnou vodu, odběr fekálních a nákladních vod či komunálního odpadu). V okolí vznikne stravovací a ubytovací zařízení, včetně přírodních prostorů pro sportovní využití či relaxaci jako dětské hřiště, či pískové hřiště na volejbal/petang apod.
Žadatel	Ředitelství vodních cest České republiky
Náročnost	12 měsíců
Náklady	60 000 000 Kč: z toho 50 000 000 Kč na samotné přístaviště s infrastrukturou, 10 000 000 Kč na vybudování zázemí v okolí. Z této částky se z vlastního rozpočtu podílí výškou 300 000 Kč obec Petrov na přípojku elektřiny, vody a kanalizace.
Financování	Kombinované: Ředitelství vodních cest České republiky skrze Státní fond dopravní infrastruktury a dále obec Petrov z vlastního rozpočtu. V případě možnosti lze využít i dotace z EU přes strukturální fond soudržnosti, který pokrývá asi 80% nákladů.

11.4 Balíček „Historie Strážnicka“

Další můj projekt vznikl z důvodu mé osobní práce na zámku ve Strážnici. Ze zkušeností vím, že poměrně málo lidí ví o kulturních možnostech blízkého okolí. Samo o sobě není nijak historicky významné, avšak pár památek má a pak zůstává docela ironií například symbolické vstupné Strážnického zámku (50,- dospělá osoba za okruh historické části + 3 výstav), nebo otevření památek pouze po předchozí domluvě. Navrhuji tedy **vznik balíčků**, které by zatraktivnili mikroregion i v tomto směru. A to na základě opatření 1. 3. aktivity 1. 3. 3., opatření 2. 1. aktivity 2. 1. 3. a opatření 3. 1. aktivity 3. 1. 4. Cílem je přizpůsobit se požadavkům návštěvníků, nabídnout jim program na více než jeden den a to i například v souhrnné ceně. Přínosem pro mikroregion je zvýšený zájem návštěvníků a případná spolupráce s okolními mikroregiony (vzhledem k jejich památkám apod.) či neregionální (blízká Skalice na Slovensku).

Tabulka 20: Projekt č. 4 (vlastní zpracování)

Záměr	Podpora organizace destinačního managementu mikroregionu – podpora aktivit, které jsou společné celému mikroregionu. Vytvořit nová partnerství v cestovním ruchu (spolupráce s příhraničními regiony – město Skalice na Slovensku apod.) Zpracovat produkty a produktové balíčky s důrazem na výjimečnosti v mikroregionu. Spojit např. vstupné památek do jednoho balíčku, nabídnout návštěvníkům vypracovaný vícedenní program po památkách Strážnicka.
Žadatel	Mikroregion/jednotlivé obce
Náročnost	3 měsíce
Náklady	35 000 Kč na práce zahrnující sjednocení vstupného, zajištění stálé provozní doby objektů, vytvoření přeshraniční spolupráce, vytvoření několika „balíčků“ zahrnujících i vícedenní program na území mikroregionu, ale i v jeho blízkém okolí.
Financování	mikroregion případně jednotlivé obce z vlastního rozpočtu skrze ROP Jihovýchod (dotace z EU) prioritní osu 2 – Rozvoj udržitelného cestovního ruchu. O dotaci je možno žádat ve spojení s projektem propagace mikroregionu, kdyby už celková částka byla vyšší.

11.5 Areál vinných sklepů Plže

Plže – citlivé téma pro místní, známý areál vinných sklepů pro širokou veřejnost. Památka UNESCO a zároveň majetek jednotlivých vinařů. Sklepní uličky převládající modrobílé obrovňavky a povětšinou zavřenými dveřmi sklepa. Proto navrhuji na základě opatření 1. 2. aktivity 1. 2. 2., opatření 1. 3. aktivity 1. 3. 1. a opatření 3. 1. aktivity 3. 1. 3. navrhuji **podporu propagace areálu vinných sklepů Plže**. Cílem je citlivé ohrazení areálu např. přírodní živý plot s keřů, dále vytvoření informačních panelů, přizpůsobení jednoho sklepa jakožto „muzea vinařství“ a vytvoření informačního centra. Zde v Petrově je mnohem strategičtější umístění pro celý mikroregion, v návaznosti na hlavní spojení silnicí E55 Přerov – Břeclav, ale také přímým místem návštěv turistů. Projekt zahrnuje citlivou úpravu okolí, rekonstrukci parkovacích míst, vznik symbolického vstupního/parkovného apod. Přínosem je zvýšení podvědomí o této památce a zvýšení její návštěvnosti a zároveň ochrana území.

Tabulka 21: Projekt č. 5 (vlastní zpracování)

Záměr	Podpora výstavby informačního centra v duchu a podobě sklepa, se základními funkcemi (nebyla by zde např. půjčovna kol), označení pomocí informačních panelů, citlivé ohrazení areálu bez silných zásahů do přírody a to např. živým plotem z keřů (takto by se navázalo na jihozápadní ohrazení od obce Sudoměřice. Rekonstrukce parkovacích míst se zavedením výběru symbolického parkovného (při větších akcích, zatěžují celou obec Petrov, zaparkované osobní automobily takřka „kde se dá“. Rekonstrukce obecního sklepa jakožto muzea vinařství a jeho celoroční zpřístupnění.
Žadatel	obec Petrov, mikroregion
Náročnost	15 měsíců
Náklady	1 300 000 Kč z čehož 500 000 Kč na vybudování informačního centra a informačních panelů, 500 000 Kč na rekonstrukci sklepa a vybudování muzea vinařství a zbylých 300 000 Kč na ohrazení areálu, rekonstrukci parkoviště apod.
Financování	Kombinované: Národní památkový ústav pomocí dotace ze Státního fondu kultury České republiky a také přes dotační program státu Program pro památky UNESCO. Části se může podílet i obec Petrov z vlastního rozpočtu.

11.6 Propagace regionu

Propagace regionu se celá týká prioritní osy 3 mé strategie, navrhuji zde **vydání nových propagačních pomůcek**, které by charakterizoval všechny obce mikroregionu a byl společnou prací směřující k rozvoji. Tyto materiály mohou být v několika podobách, ať jako katalog s přehledem míst regionu, ubytování, stravování, památek a potřebných kontaktů, nebo jednoduchých letáčků s nejdůležitějším přehledem. Také je důležité aktualizovat a zmodernizovat webové stránky mikroregionu a taktéž jednotlivých obcí (sjednotit vzhled), základním krokem je také vytvořit po celém území informační panely, ukazatele aj. Cílem je zkvalitnění informací o mikroregionu a zvýšení turismu. Přínosem je zvýšení povědomí o mikroregionu a možné navázání spolupráce i s okolními regiony.

Tabulka 22: Projekt č. 6 (vlastní zpracování)

Záměr	Tvorba informačních a propagačních materiálů pro podporu cestovního ruchu, jako jsou skládané letáčky mikroregionu s přehledem nejzajímavějších lákadel, brožura regionu s podrobnými informacemi i o ubytování apod. Je potřeba aktualizace webové stránky mikroregionu i jednotlivých obcí, jejich sjednocení (grafické) a jejich průběžná údržba. Dále je důležitá rekonstrukce informačních panelů v území a tvorba nových, kde scházejí stejně jako ukazele, rozcestníky apod. Zařízení pro systém veřejného informování turistů - mohou to být světelné panely, obrazovky či kamery.
Žadatel	mikroregion a jednotlivé obce
Náročnost	15 měsíců
Náklady	180 000 Kč vstupní náklady celkem, na které se podílejí obce i mikroregion, výška průběžných nákladů závisí na uvážení obcí (například vzdělávání zaměstnanců či mzdy), jak se dále o propagaci chtějí starat.
Financování	mikroregion a obce případně jednotlivé obce z vlastních rozpočtů nebo skrze ROP Jihovýchod (dotace z EU) prioritní osu 2 – Rozvoj udržitelného cestovního ruchu. O dotaci je možno žádat ve spojení s projektem balíčků mikroregionu, kdyby už celková částka byla vyšší.

ZÁVĚR

Mikroregion Strážnicko je poměrně mladým sdružením obcí, které bojují za společnou věc a to především kvalitní rozvoj, ochranu území, vytvoření plnohodnotného místa jak pro život tak cestovní ruch. Dohromady se zde snoubí nedotčená příroda a tvrdě obhospodařovaná půda lidí, lány polí i úrodných vinic. Kolem sebe vidíte usměvavé, přátelské obyvatele, hrdé na své rodné vesnice. I já odtud pocházím a proto jsem chtěla, svou závěrečnou bakalářskou práci věnovat této oblasti a třeba trochu pomoci ke splnění vizí Strážnicka.

Po uvedení do problematiky strategického plánování a objasnění základních pojmů cestovního ruchu, byla provedena identifikace potenciálu rozvoje mikroregionu z hlediska cestovního ruchu. Pro provedení SWOT analýzy bylo zjištěno, že oblast přírodní i kulturně – historická, je přirozeným největším pozitivem mikroregionu. Naopak technicko – materiální základna je zde na nízké úrovni. Je potřeba se více zaměřit na stav kvality životního prostředí, ale stejně tak na hmotné statky, od památek přes vybavení ubytovacích zařízení až po všeobecnou nabídku pro návštěvníky.

V závěrečné části navrhuji zcela novou strategii pro mikroregion Strážnicko a to nejen z důvodů, že jsme v přelomovém období. Tento koncept může být doplňkově využit při tvorbě oficiální strategie, která je prozatím ve stádiu vzniku. Strážnicko potřebuje nové CÍLE. Současný stav cestovního ruchu je na nízké úrovni, mikroregion těží pouze ze zachovalých tradic a sem tam se zaměří na turistiku. Je potřeba se více soustředit na možnosti zvýšení atraktivnosti oblasti pro turistu. Tak, aby byla hojně navštěvována pro vícero důvodů a nejen na krátkou dobu, jednoho maximálně dvou dnů. Strážnicko, to je srdce Slovácka, nejteplejší oblast České republiky, tady Vás musí pobyt opravdu zahřát u srdce. A proto doporučuji vytvoření projektů, které bájného Fénixe, pozvednou z popela. Obnovu sirnatých lázní v Petrově, kde existovala lázeňská tradice staletí před Luhačovicemi. Rozvoj vodní turistiky po dopravní tepně pana A. Bati – Baťově kanálu. Zplnohodnocení památkové rezervace UNESCO – petrovských Plží, které se prozatím využívají pouze pro soukromé potřeby vinařů. S tím jde ruku vytvoření kvalitního ubytovacího a stravovacího zázemí (v projektu Balneo areálu) a především, kvalitní, do očí bijící, ale přitom decentní propagace (vytvořením balíčků, letáček apod.) Pokud by se mé projekty pro mikroregion vyplnily, nebo alespoň motivovaly Strážnicko na jeho cestě, stanou se plnohodnotným prostředkem rozvoje. A já věřím, že pak bude Strážnicko lukrativním a přitažlivým regionem.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BAŤŮV KANÁL, 2014. Současnost. *Batův kanál: Ahoj na vodě* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.batacanal.cz/vodni-cesta/soucasnost.html>.

BARTL, H., Schmidt, F.: *Destination Management. Institut für regionale Innovation*, Wien, 1998.

BINEK, J. a kol., 2011. *Rozvojový interaktivní audit*. 1. vyd. Brno: GaREP, spol. s r.o., 150 s. ISBN 978-80-904308-9-1.

CESTOVNÍ RUCH V ČESKÉ REPUBLICE, 2012. *Ministerstvo pro místní rozvoj*. [cit. 2014-05-14]. Dokument ve formátu PDF. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/a6bc21b6-0b35-45f9-8455-b3240d13b201/Cestovni-ruch-v-CR-2012.pdf>

ČESKÉ DRÁHY, 2009. Mapy železniční sítě. *České dráhy, a. s.* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.cd.cz/vnitrostatni-cestovani/mapa-site/mapa-zeleznicnich-trati/-5958/>

ČESKO, 2000a. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 38, s. 1737–1764. Po zadání čísla předpisu dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>.

ČESKO, 2000b. Zákon č. 129 ze dne 12. dubna 2000 o krajích (krajská zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 38, s. 1765–1782. Po zadání čísla předpisu dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>.

ČESKO, 2000c. Zákon č. 248 ze dne 29. června 2000 o podpoře regionálního rozvoje. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 73, s.

ČESKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV, 2014. Historická data. *Portál Českého hydrometeorologického ústavu* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: http://portal.chmi.cz/portal/dt?portal_lang=cs&menu=JSPTabContainer/P1_0_Home.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2014a. Obyvatelstvo v obcích Jihomoravského kraje v roce 2013. *Český statistický úřad* [online]. Praha 2004–2013 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/obyvatelstvo_v_obcich_jihomoravskeho_kraje_v_roce_2013

- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2014b. Statistická ročenka Jihomoravského kraje 2013. *Český statistický úřad: krajská pobočka ČSÚ v Brně* [online]. Brno 2004-2013 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/obyvatelstvo_v_obcích_jihomoravského_kraje..
- CZECHTOURISM, 2014. Základní informace. *Czechtourism* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz/>.
- DIDAKTICKÉ METODY PRO VÝUKU CESTOVNÍHO RUCHU NA ZÁKLADNÍCH A STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH, 2010. Marketingové aktivity ke zvýšení povědomí o domácím cestovním ruchu. *Czechtourism* [online]. Ostrava. [cit. 2014-05-14]. Dokument ve formátu PDF. Dostupné z: http://www.czechtourism.cz/getmedia/26d3b784-dae3-4fa6-9c09-d7c89780a21d/22_04_13_didakticke_metody.pdf.aspx.
- DÖMEOVÁ, Ludmila et al., 2012. *Venkovský cestovní ruch v České republice*. Vyd. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze. 111 s. ISBN 978-80-213-2264-6.
- FABO, Klára, 2013. *Strategie rozvoje cestovního ruchu mikroregionu Ostrožsko*. Zlín, 2013. bakalářská práce (Bc.). Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta managementu a ekonomiky.
- FORET, Miroslav a Věra FORETOVÁ, 2001. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Grada, 178 s. ISBN 80-247-0207-X.
- GOODALL, Brian. *The penguin dictionary of human geography*. London: Penguin Books, 1987, 509 s. Penguin Reference. ISBN 01-405-1095-8.
- KONCEPCE STÁTNÍ POLITIKY CESTOVNÍHO RUCHU, 2014. *Ministerstvo pro místní rozvoj*. [cit. 2014-05-14]. Dokument ve formátu PDF. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/dac4627c-c5d4-4344-8d38-f8de43cec24d/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-na-obdobi-2014-2020.pdf>.
- KOTÍKOVÁ, Halina, 2013. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada, 207 s. ISBN 978-80-247-4603-6.
- LABOUNKOVÁ, Vladimíra, Milan PŮČEK a Ludmila ROHREROV, 2009. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. Vyd. 1. Brno: Ústav územního rozvoje, 47 s. ISBN 978-80-87318-02-7. Dokument ve formátu PDF. Dostupné z: www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=108942&TypeID=7.

LEADER+, 2013a. Území místní akční skupiny. *LEADER: databáze regionů* [online]. 2004-2013 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: <http://leader.isu.cz/region-na-mape/region/482/MAS-Straznicko-os>.

LEADER+, 2013b. Informace o místní akční skupině a regionu. *LEADER: databáze regionů* [online]. 2004-2014 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: <http://leader.isu.cz/region/482/MAS-Straznicko-os>.

LEIGH, Nancey Green a Edward James BLAKELY, 2013. *Planning local economic development: theory and practice*. 5. vyd. Los Angeles: SAGE, 456 s. ISBN 1-4522-4259-0.

MACKOVČIN P. a kol., 2002. *Bílé Karpaty: Zlínsko*. Mackovčín P. a Sedláček M. (eds.): Chráněná území ČR, svazek II. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, 376 s.

METODICKÁ PODPORA REGIONÁLNÍ ROZVOJE, 2014. Regiony a regionalizace. *Regionální rozvoj* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/regiony_red.html.

METODIKA TVORBY PROGRAMU ROZVOJE OBCE, 2014a. Seznam pojmů. *Metodika tvorby programu rozvoje obce* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dokument ve formátu PDF. Dostupné z: http://www.regionalnirozvoj.cz/tl_files/soubory/Planovani_obci/Methodika_PRO.pdf.

METODIKA TVORBY PROGRAMU ROZVOJE OBCE, 2014b. Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí. *Regionální rozvoj* [online]. Praha. [cit. 2014-05-13]. Dokument ve formátu PDF. Dostupné z: http://www.regionalnirozvoj.cz/tl_files/soubory/Planovani_obci/Methodika_PRO.pdf.

MĚSTO STRÁŽNICE, 2014. Památky města. *Strážnice-město* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/pamatky-mesta/ds-1015/p1=1071>.

MFF STRÁŽNICE, 2014. Mezinárodní folkorní festival Strážnice. *Folkorní sdružení České republiky* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.folklornisdruzeni.cz/mff-straznice>.

MARKETING CESTOVNÍHO RUCHU, 2007. Školení a vzdělávání pracovníků v ČR. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. Praha. [cit. 2014-05-14]. Dokument ve formátu

PDF. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/ba898846-3cc2-4274-9c8e-6bb974c08475/GetFile20.pdf>.

MIKROREGIONY A MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY, 2008. Článek. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 13/2008 [cit. 2014-05-13]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>

OBEC KNĚŽDUB, 2014. Historie obce. *Obec Kněždub* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.knezdub.cz/historie.htm>

OBEC PETROV, 2014. Turistika. *Obec Petrov* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.obec-petrov.cz/>

OBEC SUDOMĚŘICE, 2012. Památky obce. *Obec Sudoměřice* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.obecsudomerice.cz/>

OBEC TASOV, 2014. TASOV. *Tasov* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.tasov-ho.cz/>

PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ, 2011. *Ekonomika turismu: turismus České republiky: vymezení a fungování trhu turismu, přístupy k hodnocení významu a vlivu turismu, charakteristika turismu České republiky*. 1. vyd. Praha: Grada, 205 s. ISBN 978-80-247-3748-5.

PÁSKOVÁ, Martina, 2009. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. Vyd. 2. Hradec Králové: Gaudeamus, 298 s. ISBN 978-80-7435-006-1.

PŮČEK, M., KOPPITZ, D., 2012. *Strategické plánování a řízení pro obce, města a regiony*. Vydání 1. Praha: NSZM, 196s. Dokument ve formátu PDF. Dostupné z: http://dataplan.info/img_upload/f96fc5d7def29509aeffc6784e61f65b/publikace-nszm-el_2.pdf3549-3554. Po zadání čísla předpisu dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>.

ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC, 2012. Silniční a dálniční síť. *Ředitelství silnic a dálnic ČR* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.rsd.cz/Silnicni-a-dalnicni-sit>

STRÁŽNICKO, 2012a. Kraj vína, folklóru a orchidejí. *Strážnicko* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.straznicko.cz/files/file/StrazKatal08Fin.pdf>

SAZOVSKÝ, Petr, 2009. *Územní strategické plánování: na příkladu Valašského Meziříčí*. Brno. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/137227/esf_m/Diplomova_prace.pdf. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Mgr. Petr Tonev.

SLOVACKO, 2014. Kde se u nás ubytovat. *Přehled ubytování v regionu Slovácko* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: http://www.straznice-mesto.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=15665&id_dokumenty=6731

STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR 2014 – 2020, 2013. *Ministerstvo pro místní rozvoj*. [cit. 2014-05-14]. Dokument ve formátu PDF. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf>

STRÁŽNICKO, 2012b. Cykloturistika. *Strážnicko* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/cykloturistika/ds-1049/archiv=0&p1=1077>

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU, [2014a]. Informace o фондах EU. *Strukturální fondy* [online]. Praha [cit. 2014-03-21]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>.

TOUŠEK, V., KUNC, J., VYSTOUPIL, J. a kol., 2008. *Ekonomická a sociální geografie*. Plzeň: Aleš Čeněk. 411 s. ISBN 978-80-7380-114-4.

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM, 2014. O informačním centru. *Město Strážnice* [online]. [cit. 2014-05-14]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/turisticke-informacni-centrum-straznicko/os-1071/p1=7143>.

VYSTOUPIL, Jiří a Martin ŠAUER, 2011. *Geografie cestovního ruchu České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 315 s. ISBN 978-807-3803-407.

WOKOUN, René a kol., 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 455 s. ISBN 80-7380-086-4.

WOKOUN, René a kol., 2007. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 244 s. ISBN 80-245-1301-0.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. 2012. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj.	a jiné
apod.	a podobně
CIOFF	Mezinárodní rada organizátorů folklorních festivalů a lidového umění
CR	Cestovní ruch
°C	stupně Celsia
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská Unie
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IDS JMK	Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje
JMK	Jihomoravský kraj
LAU	Místní správní jednotka
MAS	Místní akční skupina
MěÚ	Městský úřad
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
m. n. m.	metrů nad mořem
mm	Milimetry
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
NPP	Národní přírodní památka
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
pol.	polovina
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace

ROP	Regionální operační program
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SWOT	metoda, jejíž pomocí je možno identifikovat silné (Strength) a slabé (Weaknesses) stránky, příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats)
TIC	Turistické informační centrum
tis.	tisíc
tj	to je
TSA	Turistický satelitní účet
tzn.	to znamená
UNESCO	Organizace pro výchovu, vědu a kulturu
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu
USA	Spojené státy americké
WTO	Světová obchodní organizace

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Kraje České republiky	32
Obrázek 2: Mapa turistických regionů cestovního ruchu v ČR	33
Obrázek 3: Turistické oblasti České republiky	34
Obrázek 4: Mapa České republiky s rozdělením na kraje a zvýrazněným výřezem mikroregionu Strážnice.	42
Obrázek 5: Výřez mikroregionu Strážnicko s vyznačením obcí.	43

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Počty obyvatel v jednotlivých obcích	43
Tabulka 2: Věková struktura obyvatelstva mikroregionu se srovnáním	44
Tabulka 3: Zaměstnanecká struktura mikroregionu se srovnáním	45
Tabulka 4: Kulturně – historické památky města Strážnice	50
Tabulka 5: Přehled cyklotras v mikroregionu	57
Tabulka 6.: Ubytovací zařízení ve městě Strážnice	58
Tabulka 7: Ubytovací zařízení v obci Petrov	58
Tabulka 8: Ubytovací zařízení v obci Radějov	59
Tabulka 9: Ubytovací zařízení v obci Tvarožná Lhota – Lučina	59
Tabulka 10: Ubytovací zařízení v obci Hroznová Lhota	59
Tabulka 11: Ubytovací zařízení v obci Tasov	59
Tabulka 12: Ubytovací zařízení v obci Sudoměřice	59
Tabulka 13: Ubytovací zařízení v obci Žeraviny	59
Tabulka 14: Opatření a aktivity 1 prioritní osy	66
Tabulka 15: Opatření a aktivity 2 prioritní osy	66
Tabulka 16: Opatření a aktivity 3 prioritní osy	67
Tabulka 17: Projekt č. 1	69
Tabulka 18: Projekt č. 2	70
Tabulka 19: Projekt č. 3	71
Tabulka 20: Projekt č. 4	72
Tabulka 21: Projekt č. 5	73
Tabulka 22: Projekt č. 6	74